

କମ୍ପୋଲି ପ

ସାହେବାଳୀ

1927

№ 13

გ ა ვ შ პ რ ი ს პ უ თ ხ ე

როგორ უნდა დაიწეროს შენიშვნა.

ჩვენი უურნალის რედაქტირი ბევრი წერილი შოუის, რომელიც ბავშვები გვთხოვენ ვაცნობოთ მათ, თუ რის შესახებ და როგორ სწერონ შენიშვნები.

უფრ.: „პიონერის“ წარსულ ნომერში (№ 12) მოთავსებული იყო წერილი, რომელშიაც ნაჩვენები იყო, თუ რის შესახებ შეიძლება წერა ზაფხულის განმავლობაში. ამ შენიშვნაში ჩვენ შევეცდებით მოკლედ აღვნიშნოთ შენიშვნის შედგენის ძირითადი წესები.

ამოირჩიე თემა

მრავალი ბავშვორი ერთსადაიმავე შენიშვნა ში სწერს სხვადასხვა, სრულიად ერთმანეთთან დაუკავშირებელი საკითხების შესახებ; აქ შეხვდებით ცნობებს ექსკურსიის, კედლის გაზეთის, სკოლის, წრეების და სხვ. შესახებ.

ასე წერა არ შეიძლება. საჭიროა, რომ თვითეულ შენიშვნაში საუბარი იყოს მხოლოდ ერთი თემის შესახებ.

ამავე დროს უნდა ამოარჩიო ისეთი თემა, რომლითაც არა მარტო დააინტერესებ ბავშვებს, არა მედ სარგებლობასაც მოუტან მათ.

დასწერე მოკლედ

არაა საჭირო შენიშვნისათვის გრძელი შესავალი: ის არავისოთვის არაა საინტერესო. არაა საჭირო თემაში ზედმეტი საუბრის და სცენების შეტანა. როდესაც დაწერ შენიშვნას, შემდეგ წაიკითხე ის გულდასმით და შეასწორე.

ფრთხილად მოეპუარი სიტყვებს.

ბავშვორების უმეტესობა ისე გაუგებრად სწერს, რომ ვერც კი გააოჩევთ. სიტყვებიც ერთფეროვანი,

მოსაწყენი აქვთ, თითქმის ვერც კი შეხვდები კარგი სიტყვებს. ეს იმიტომ არის, რომ ბავშვები ცდილებენ შენიშვნა დასწერონ მეტისმეტად „ჭირიანურად“, ე. ი. ისე, როგორც იწერება ცუდი საგაზეთო წერილები, ცირკულიარული წერილები და ოქმები.

სიტყვებს და გამოთქმის წესებს განსაკუთრებული ყურადღებით უნდა მოვეცყროთ, ფრთხილუნდა შევარჩიოთ კარგი, ახალი სიტყვები, თავიღმნები უნდა მოვიშოროთ „გაცვეთილი“ სიტყვები, მოსაწყენი გამოთქმები. თვითეულ ბავშვორს კარგად უნდა ახსოვდეს ამის შესახებ.

სათაური

სათაურს დიდი სიფრთხილით უნდა გამოიხვა. ის უნდა შეეფერებოდეს შენიშვნის შინაარსს, უნდა ეცადო, რომ ისეთი სათაური გამონახო, რაც სხვა შენიშვნებს არ ჰქონდა წინათ. ამას დიდი შენიშვნელობა აქვს: უკვე ნაცნობი სათაურების წარმატებით შენიშვნასაც აღარ წაიკითხავს.

როგორ გაფაგზავნოთ შენიშვნა.

შენიშვნა, რომელსაც აგზავნი რედაქტირების უნდა იყოს სუჯთად და გარკვევით ქაღალდის მხოლოდ ერთ გვერდზე.

თვითეული შენიშვნა დაწერილი უნდა იყო ცალკე ქაღალდის ფურცელზე.

შენიშვნა დაწერილი უნდა იყოს არა ფანქრით არამედ მელნით.

თვითეული შენიშვნის ქვეშ უნდა იყოს ნაწები ბავშვორის სწორი მისამართი, მისი გვარი წლოვანება და ფსევდონიმი (თუ დამწერს არ სურ ნამდვილი გვარის მოწერა).

შ ი ნ ა რ ს ი:

1. ნორჩო ლენინელებო! მუშათა საქმისათვის საბრძოლველად იყავით მზად — საკ. ა. ლ. კ. გ. ც. კ. არსებულ ნორჩი პიონერთა ცენტრ. ბიუროს მოწოდება	83.	7. ჩვენი ყურადღება სოფელს!	83.
2. ქალაქი ნავებზე — ბ. ოლენიძის.	3	8. ჩვენი მძები მსოფლიოში	14
3. პიონერების სიმღერა — ლექსი — უ. ვარდამიძის.	4	9. მეტი ყურადღება კოოპერაციას — ვ. ლ. ის	19
4. ვერხვის ქვეშ — დ. კარბელის	5	10. გადაფრენა ატლანტის ოკეანეზე	20
5. პატარა ლიუსი — ს. ერთაწმინდელის	8	11. რა არის ინდუსტრიალიზაცია — პ. მეენიძის.	21
6. ხუთი მდინარის სათავეში — ნ. კეცხოველის	11	12. როგორ უნდა დაიწეროს შენიშვნა.	23
		13. როგორ უნდა დაიწეროს ისტორია.	} გარეკანზე

329.153(05)

3-47.

მუშათა კლასის საქმისათვის იყავ მზღვის მიერთების

გრიბერი

1927

15 ი გ ლ ი ს ი

განათლების სახსლეთ კომისარის მოწოდების მთავარმართებულობის და საძართვულოს მ. კ. რ. უწყვეტალების მიერთების (საძ. ა. ლ. კომისარის ცეკვისთვის) მუშათა კლასის მიერთების მუშათა კლასის საქმისათვის იყავ მზღვის მიერთების მუშათა კლასის საქმისათვის იყავ მზღვის მიერთების

წელიწელი II

№ 13

140-1927 წ.

(60)

პიონერები და სასვენებელ სახლში (კოჯორში).

ნორჩო ლეინელეგო! მუზათა საქართვის საგრძლველად იყავით მავრ

მუშათა და გლეხთა ბავშებო!..

ნორჩო პიონერებო!..

მშრომელთა ქვეყნის, ჩვენს საბჭოთა კავშირს, კაბიტალისტები სისხლისმღვრელი ომით ემუქრებიან.

მათ სურთ საბჭოთა ქვეყნის მუშებსა და გლეხებს წაართვან ოქტომბრის მონაბოკური, ის მონაბოკური, რის გულისოფლის იბრძოდენ და იღუპებოდენ თქვენი მ.მები, თქვენი უფროსი ძმები

მათ სურთ წაართვან მუშებსა და გლეხებს გმირული თავგამეტებით და ბრძოლით მიღებული ხელისუფლება.

მათ სურთ ფაბრიკენტებს დაუბრუნონ ქარხნები, მებატონებებს – მიწები.

მათ სურთ, რომ თქვენს ოჯახებს წაართვან დასასვენებელი სახლები, სანატორიუმები, მუშაკები და კლუბები.

მათ სწადიათ ააღმინის ძელი, მონური წყობილება, რომლის დროსაც მუშები და გლეხები „გარადავოების“ (ასახების) მზვერაობის ქვეშ ჰქილენ აუარებელ სიმდიდრეს ქვეყნის მუქთახორებისთვის.

მათ სურთ აღადგინონ ის წყობილება, რომლის დროსაც ბავშვები ზრდიდენ ისე, რომ ის ყოფილიყო მუდმივი მონა-მორჩილი.

მშრომელთა სისხლით სწადიათ მათ შეღებონ საბჭოთა ქვეყნის ქალაქების ქუჩები და საბჭოთა სოფლის მინდვრები.

ისინი გვიწვევენ ჩვენ მოში.

ინგლისის მთავრობის მითითებით სამხრეთ ჩინეთში, პეკინში, იქ, სადაც ჯერ კიდევ არ გადატყორცნილა რევოლუციის ტალღა, თავს დაესხენ ჩვენს სრულუფლებიან წარმომადგენლებს.

ლონდონში, სადაც ბინადრობს ინგლისის მთავრობა, ის მთავრობა, რომელსაც ეჯავრება მშრომელი ხალხი, პოლიცია თავს დაესხა ჩვენს სავაჭრო წარმომადგენლებს.

იმ ჩხრეკის შედეგები, რომელმაც მათ არავითარი დადებითი შედეგი არ მოუტანა, ინგლისის კაპიტალისტთა მთავრობამ შესწყვიტა საბჭოთა კავშირთან დიპლომატიური და სავაჭრო ურთიერთობა.

კაბიტალისტთა მიერ მონარქისტების ამოქმედებულმა ხელმა ვარშავაში მოგვიკლა წარმომადგენლი — ვოიკოვი.

ჩვენი ქვეყნის შიგნით კი კაპიტალისტთა აგენტები ცდილობენ შეასუსტონ ჩვენი ძალები.

მათ ესროლეს ბომბები ლენინგრადში აქტიურად მომუშვე კომუნისტებს, ისინი აწყობენ თავდასხმის ჩვენს ბელადებზე, ისინი ცდილობენ გადასწვან ჩვენი ფაბრიკები და ქარხნები.

მათ სურთ მოწყონ ახალი სისხლისმღვრელი ომი.

ჩვენ არ გვინდა ომი. მუშებისა და გლეხების სისხლი ძვირფასია ჩვენთვის.

მაგრამ ჩვენ მზად უნდა ვიყოთ ომისათვის.

ჩვენ მზად უნდა ვიყოთ, რომ ყოველი შემთვევის დროს შეგვეძლოს უკავაგდოთ მტრის თადასხმა ჩვენ მზად უნდა ვიყოთ, რომ შეგვეძლოდავითაროთ და შევინარჩუნოთ საბჭოთა ქვეყნა.

პიონერი ჯერ კიდევ ახალგაზრდა. მას არ უუძლია თოფთი ხელში დაიცვას საბჭოთა ქვეყნასაზღვრები. მას არ შეუძლია წავიდეს წითელი ამის რიგებში, თავის მამებთან და უფროს ძმებთ ერთად, მოწინააღმდეგეთა იერიშის უკუსაგდებულ

მაგრამ პიონერს შეუძლია დაეხმაროს თავი ქვეყნას თავდაცვაში.

რამდენადაც ძლიერი იქნება ჩვენი ქვეყნა რამდენადაც უფრო განვამტკიცებთ წარმოებას დასოფლო მუშაობას, რამდენადაც უფრო მეტავიქებით ცოდნით აღჭურვილნი, — იმდენად მეტაუნარი და შეძლება გვექნება წინააღმდეგობა გაუკავშირო ჩვენს მტრებს მშრომელთა ქვეყნის მოსპობისაქმეში.

პიონერი მზად უნდა იყოს ომისათვის.

ნორჩო პიონერთა ცენტრალური ბიურო შედეგ დავალებას აძლევს ს. ს. რ. კ. პიონერებს: საბჭოთა ქვეყნის მძიმე წუთებში, ომის საშიშროების მმენტში — პიონერებო, იყავით მზად

თვითეულო პიონერო, იყავ მზად და გახსოვდეს.

1. უნდა იყო დისციპლინიანი, დაკისრებულ საქმის სისწორით აღმსრულებელი, უნდა არულებდე ყოველ მოცემულ დავალებას.

2. პირველი უნდა იყო ქალაქში შრომის მუშაობაში, სოფელში კი სოფლის მეურნეობის აწევაში. უნდა იჩენდე ინიციატივის ყოველ საზოგადოებრივ საქმეში.

3. ყურადღებით უნდა კითხულობდე პიონერულ უურნალ-გაზეობებს.

4. შენი ორგანიზმი უნდა გამობრძედო, რომ ჯანსაღი.

5. უბედური შემთხვევის დროს უნდა შეგვლის პირველი დახმარების აღმოჩენა.

6. უნდა იცოდე მწყობრი, ტოპოგრაფია, სინალიზაცია.

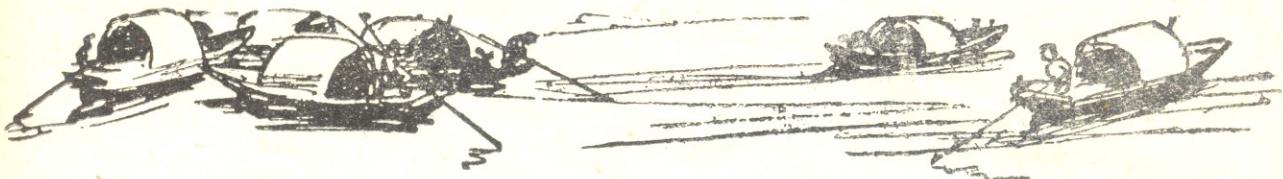
7. მონაწილეობას უნდა იღებდე მსროლებრეებში, იცოდე წესები ქიმიური თავდაცვისა, უჭიცელებდე ჰერობლანების მოდელების საქმეს დავიცევდე რადიომოწყვარულობას.

8. უნდა ეცადო, რომ წითელი არმის დფლოტის სიმპატია და სიყვარული გააღვიզო ხალხში.

9. მჭიდროდ უნდა დაიკირო კავშირი მთელ ქვეყნის პიონერებთან.

მუშათა საქმისთვის საბრძოლველად იყავ მზად საკ. ა. ლ. კ. კ. არსებული ნორჩო პიონერი ცენტრ. ბიურო.

ქალაქი ნავთობი.

შანხაიში, გარდა ჩინეთის და უცხოეთის უბნებისა, რომლებიც არსებითად წარმოადგენენ დიდ ქლაქებს მრავალრიცხვანი მცხოვრებლებით, არსებობს კიდევ ეგრეთწოდებული ქალაქი ნავთობი, რომელიც მდინარე იანციზე მდებარეობს.

შანხაიში ზღვით, გემით მისვლისას, პირველ რიგში ეცნობით ამ იშვიათ ქალაქს ნავთობი.

ვერც კი მოასწრებს გემი ღუზის ჩაგდებას, რომ მას ყაველი მხრიდან ერტყმის ასობით გრძელი, ჭრელი ნავი, ბრეზენტით გადაფარებული. ნავის შეა ადგილას არიან ჩამოგლეჯილი და ჩამოფლეთილი ჩინელები.

შემოერტყმიან რა სამგზავრო გემს, ნავების მცხოვრებლები ასწევენ ზევით ხელს მოწყალების სათხოვნელად, საწყლად და გულშემახარავად ხმამლა გაიძახიან:

— ჩუ-ჩუ ლი, ჩუ-ჩუ-ლი, ჩუ-ჩუ-ლი!.. ეს სიტყვები ნიშნავს: „მოგვიახლოვდით, მოგვეხმარეთ, გადავგარჩინეთ“.

მგზავრები მიისწრაფიან ნაპირისაკენ.

მათხოვარი მოხუცების და ბავშების შესაბალისი გამოხედვა მწუხარებას იწვევს, ბევრი აძლევს ჩინელებს დახმარებას, ვისაც რა შეუძლია: ფულს და სხვ.

რომ მოწყალება არ ჩავარდეს წყალში, მათხოვრები გემის ბაქანისაკენ მიმართავენ ბადეს, რომელიც მობმულია გრძელი ბამბუკის ჯოხზე; ჩასში დებენ მოწყალებას.

სწრაფად ამოალავებს რა ჩინელი ბადიდან მოწყალებას, კვლავ მიმართავს მას გემისაკენ, იჩქებს მუხლებზე და კიდევ უფრო დამწუხერებულად და ხანგრძლივად ყვირის:

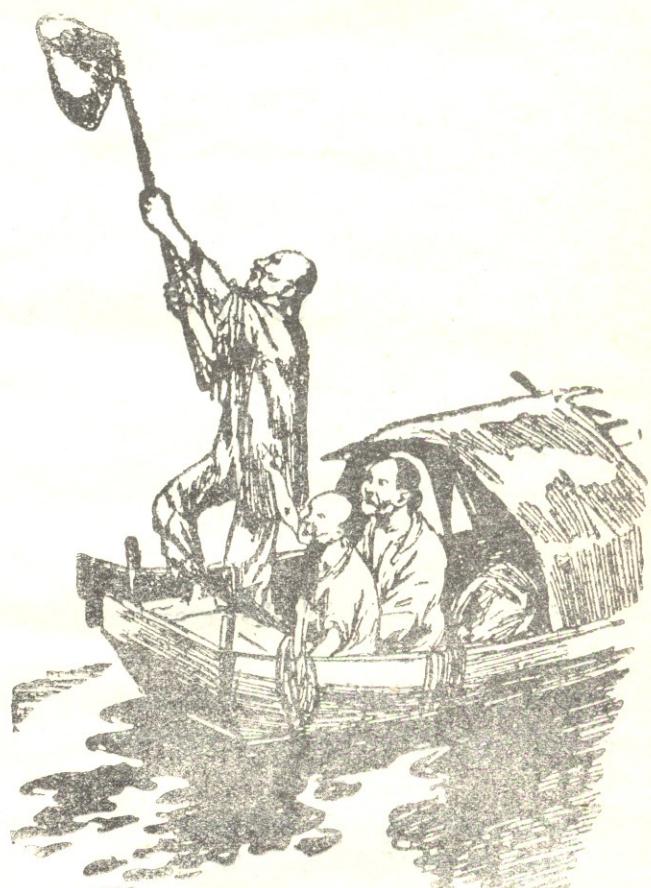
— ჩუ ჩუ ლი, ჩუ-ჩუ-ლი, ჩუ-ჩუ ლი...

დედასთან და მამასთან ერთად „ჩუ-ჩუ-ლის“ გაიძახიან პატარა, ტიტველი, ტროპიკული მხისაგნ დამწვარი ბავშები, ისინი ეცემიან მუხლებზე, ურტყავენ თავს ნავის იატაკს, ირტყავენ ხელებს თავზე და გულზე, დახოხავენ ხელებით, სტირიან და ყვირიან.

ჰერი აუწერელი ტირილით და მოთქმით ივ-სება.

ასე გრძელდება რამოდენიმე წუთს.

შემდეგ გემის ბაქანს უახლოვდება ინგლისის სანაპირო კატერი, რის შემდეგაც ნავებს უკვე აღარ შეუძლიათ გაჩერდენ გემთან, და ყველა ისინი მისცურავენ სხვადასხვა მიმართულებით.

თხოულობენ მოწყალებას.

ამის შემდეგ მოწყალებას ისერიან ზღვაში, რაც ზღვას დენის მიმართულებით მიაქვს. მისკენ არის მიპყრობილი რამოდენიმე ნავი და მათზე მყოფთა თვალები; ხშირად იწყება ბრძოლა სიჩუქრის მისა-საკუთრებლად. თუ ნავები ერთსადამიავე დროს მიუახლოვდებიან, მაშინ მათხოვრები გადახტებიან წყალში, იქერენ ნაჩუქარ მოწყალებას კბალებით და მიაქვთ თავისათვის.

შემდეგ ნავები მიემართებიან ქალაქის მიმართულებით. მათგებიან ჩინურ და იშვიათად კი უცხოეთის უბნებს. აქ მშობლები გადმოსეამენ თავიანთ შეღლებს: ისინი მიძვრებიან სახლებში მოწყალებისათვის. მაგრამ ეს მუშაობა ორც ისე ადვილი საქმეა: „მენავებს“ ცემა-ტყეპათ უმასპინძლებიან ქალაქის მათხოვრები, რომლებიც მათში თავიანთ მოქიშვებს ხედავენ.

მათხოვარი ბავშის ყველაზე უფრო საშიში მტრები არიან პოლიციელნი—ინდოელები, ინგლისელები და ჩინელები. ისინი, დაინახვენ რა „,მენავებს“, პატარა ქალებს და ვაჟებს, დაედევნებიან მათ ჯოხებთ, სცენებ და ყველაფერს ართმევენ შეშინებულ ბავშებს.

თუკი შესძლეს ბავშებმა გაქცევა, მაშინ ისინი სწრაფად სხდებიან ნავებში და თვალის დახმხამებაში შორდებიან ნაპირს, რითაც თავს ახშევენ სასჯელს...

ასე ატარებენ ისინი ზამთარს და ზაფხულს, მთელ თავიანთ ცხოვრებას...

ნავებში იბადებიან, იზრდებიან და კვდებიან მათხოვრები

ხშირად ერთსდაიმავე ნავში შეიძლება ნახონ სამი თაობა — შვილები, დედ-მამა და დიდედა და პაპა.

უდ ამინდში, საშინელი ტაიფუნის ღამეებში ნავების მცხოვრებლები შიშით ვერ ხუჭაფ თვალებს, ისინი ებრძვიან სასტიკ ბუნების თვისებადასაჩერენად.

ხშირად ასეთს ამინდს ნავები გაჰყავს ქალაქისაგან ათეული ვერსის მოშორებით, ზღვაში, საღაი ისინი უმეტეს შემახვევაში კიდეც იღუპებიან...

ასეთია „ნავების ქალაქის“ მდგრამარეობა, ასეთი ცხოვრება შანხაიში, რომელშიაც ამავე დროს ცხოვრობს მრავალი უცხოელი მილიონერი, რომელსაც უფრო უყვართ და უფრო სცემენ პატივს თვიანთ ეზოს ძალლს, ვიდრე მათხოვარ ადამიანებს, ჩინელებს.

ბ. ოლენიძე.

3 0 3 6 3 6 0 6 6 0 6 6 1.

ქუჩებში უივილით მივდივართ
ნაბიჯთა რიგ-რიგად წყობაში;
მომავლის ერთგულნი შველნი ვართ,
ვიზრდებით მშრომელთა ძმობაში.

სისხლისფერ დროშების შრიალით
ქალაქის მოედნებს ვედებით;
თუ ატყდა ზარბაზნის გრიალი,
მტრებს დავცემთ უდრეკელ მკერდებით.

ჩვენ გვიყვარს ქვეყანა შრომისა,
გვიტაცებს ქარხნების გუგუნი,
გვამხნევებს ნალარა ბრძოლისა,
რომ ვაქროთ ღამე და უკუნი.

ცამ როგორ ვაიკრას ბინდები,
როცა მზეს თვალებში ვიშენებთ!
ჩაგრულთა იმედად ვინთებით
მსოფლიო გრიგალის წინაშე.

ყველას, ვინც შრომაში მორცხვია,
გარიყავს ცხოვრების ნაპირი;
მუშების სისხლი და ხორცია
დიადი საბჭოთა კავშირი.

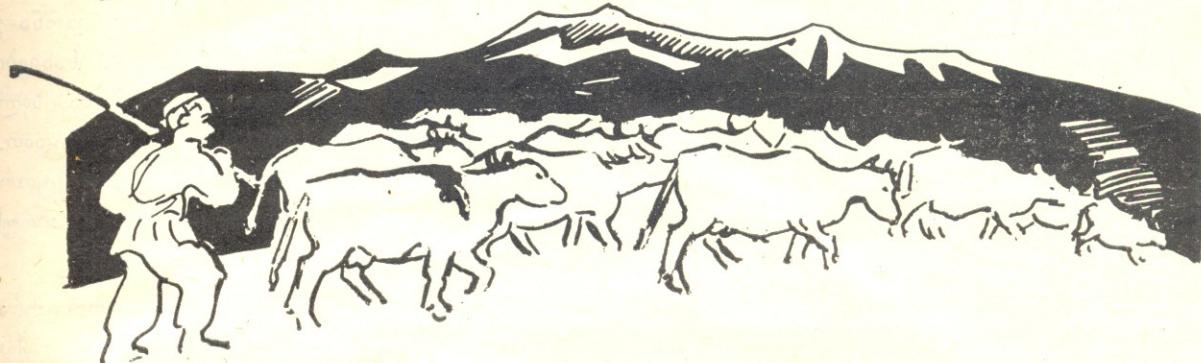
მზიანი სიცოცხლის წყურვილით
ვიშლებით კომუნის მცველები;
გვეზრდება ბრძოლების სურვილი,
სისხლით რომ მორწყულან ველები.

წითელი დროშების შრიალით
ქალაქის მოედნებს ვედებით,
თუ ატყდა ზარბაზნის ხრიალი,
მტრებს დავცემთ უდრეკელ მკერდებით.

ქუჩებში უივილით მივდივართ
ნაბიჯთა რიგ-რიგად წყობაში;
მომავლის ერთგულნი შველნი ვართ,
ვიზრდებით მშრომელთა ძმობაში.

უ. ვარლამიძე.

პერვის ქვები

III

(დასასრული).

შუადღემ მოატანა და პიონერები ტყიდან გა-
მოვიდენ, დალაგდენ ნაცობი ვერხვის ქვეშ და შე-
გროვილი მასალის დაჯგუფებას შეუდგენ: ცალკე
ფოთლები, ცალკე ნეკრები, ყვავილები, სოკები,
ნარი ფერების კენჭები და სხვ.

ამსობაში საქმაო დრო გავიდა და ბოლოს
ძლიერ გამოჩენდა თედოს ბუღა, რომელიც საქონელს
წინ მოუძღვდა. საქონელს მუცუნები შემობეროდა,
ზღაზნით მოდიოდენ ცოხნით, დამძღარიყვნენ.

მიეგებენ პიონერები, წამოუარეს აქეთ-იქიდან
საქონელს და, ყელსაკიდებით დამტრთხალნი, ალა-
ზანში შერევეს. ხარბაც დაეწაფა მწყურვალი საქო-
ნელი ალაზნის ან კარა წყალს, შეეცურდა. თედო კა
მობრუნდა, ჩაჯდა პიონერებში და თვალიერება და-
უწყო შეკრებილს გასალას.

— ე, რათ გინდათ, გიგლა, რო აგროვებთ?
თუ ეგრე საჭირო იყო, შამამითვლიდით და ერთს
ზურგს ამოგიტანდით ყველაფერს სოფელში, — უთ-
ხრა თედომ გიგლას.

— არა, თედო, აქ ჩეენი თვალითა ვნახეთ ყვე-
ლაფერი და ახლა სკოლაში რომ ავიტანთ, დაყაე-
რებთ კარდონზე და შევინახავთ, გამოგვადგება გა-
კვეთილის ახსნის დროს, — დარიგების კილოთი აუხ-
სნა გიგლამ.

— ეს, ნეტავი თქვენა, რო ნაჭრავლები გამო-
ხვალთ, — ამოოხვრით წარმოსთვეა თედომ.

— რატომ შენ კი არ შემოხვალ სკოლაში,
თედო? — შეეკითხენ ბავშები აქეთ-იქიდან.

— ეჭეი, წავლისთვის ვინ მომაცლევინებს მე?
დღე და ღამე საქონელში ვარ და იქნება წელიწა-
დი გავიდეს, რო სოფელში ვერ ავიდე. დედაჩემს

კი უნდა სკოლაში ჩემი მიძარება, მაგრამ ხელმო-
კლეობამ ყველაფერი იცის.

— მარტო საქონელს უვლი, თედო?

— ჰო, მაგრამ მუშაობა სხვაც არი; გაზაფხულ-
ზე ლამის მეხრედ ვიყავი, როცა ვენამდით, შამო-
დგომაზე და ეხლა კი დღის მეხრედ ვარ.

— რომ მოგიხერხოს ვინმებ, თედო, სკოლაში
შეყვანა, რას იტყვი?

— რას ვატყვი და მაგას რაღა ემჯობინება,
მაგრამ დედაჩემმა რაღა ჰქნას? აქ რო ვარ, ამის
ჯამაგირში 4 დღის ანეულს გვიხნამენ ხოლმე და
თვეშიც 3 მანეთს მაძლივენ.

— მოიცა, თედო, მოიცა, იქნება ჩვენმა კოლე
ქტიოგმა რამე გოშველოს.

— აბა, რა ვიცა, ასე კია საქმე და... მართლა,
ძია სოლომანამა თქვა თქვენზე, სოფელ-სოფელ და-
დიან დოლის ბრახუნითამ და რაღაცა სახელი თქვა,
ისა ჰქვიანთო.

ბავშებს გაეღიმათ, გიგლამ მოინდომა კიდეც
გაეცნო თედოსთვის საქმის ვითარება, მაგრამ ვანომ
დასწრო და დაწვრილებით განუმარტა პიონერობა,
მისი მნიშვნელობა და საქმიანობა.

თედო ისევ ფიქრებმა გაიტაცა.

— რას დაფიქრდი, თედო! — ჰკითხა გიგლამ.

— იმას დავფიქრდი, რო რა კარგა ხართ ჰო-
წყობილი, რა კარგია თქვენთან ყოფნა!

— თუ კარგია, შენ მოინდომე და ჩეენ დაგე-
ხვარებით, საქმეს მოგიწყობთ ჩვენთან შემოხასელე-
ლად.

— ჰო, თუ მაგას მოახერხებთ, თქვენ გენაცვა-
ლეთ, რა ვაცი, რას მეტყვით, არ ავასრულო! — წა-

მოიძახა ალტაცებულმა თედომ.

ბავშებმა არ დააყონეს, მეთაურს შემოეხვივნება სიტყვა ჩამოართვეს, რომ თელოს საქმეს როგორ-მე მოავარებდა.

— օ, ու այս ծովու ամռանը? — ըստած ալանին ու նախորդ թղթութեա յետու և եւլու ցանցութեա մընեալու ցալթա.

— ეგ რომელიმე სოფელია, — დაიწყო შეთაურ-
მა, — დასავლეთ საქართველოდან გადმოსახლებული
სოფლებია ალაზნის გაღმა;

პიონერები დაგროვილი მასალების დაჯგუფებას შეუდგენ.

რათ გაღმოასახლეს? — იკითხეს პავლეგმა.

— იმიტომ, რომ დასავლეთ საქართველოში
დიდი ვიწროობა იყო, მიწის სიმცირე, და ალაზნის
მარცხენა ნაპირი კი დაუსახლებელი იყო.

არა, ეგ ბოლი ხოშატიანში ამოდის, — უკნიშნა თევომ, — ის ძველი სოფელია.

— მერე საიდან იყო? — შეკითხა მეთაური.

— საიდანა და რამდენჯერ ვყოფილვარ გაღმა! სახნავად გავილთ ხოლმე; ისეთი კაი მიწებია, რო რა შეედრება! გამოლმა მიწები მწირია, მოსავალს ცოტას იძლევა, იქ კი დღიური 15 კოდს ამეტებს, — განმარტა თელომ და განაგრძო:

— ეგ ბოლი სწორედ ტრაქტორებთან ამოდის, მუშებს დაუნთიათ ცეცხლი. ჰეჰე, რა ამბავი იყო, პირველად რო-მოიტანეს!

— რა, რა, რა, სთქვი, უედო... გაუხარდათ
პიონერებს.

თევზს თხოვნა არ უნდოდა, ოღონდ რითმე
ესიამოვნებინა სტუმრები.

— რა და, ეგ სამი ტრაქტორი ჯერ გამოლა
მუშაობდა და პირველად რო გუგუნით ჩამაატა-
რეს, კინაღამ დავგიაჯდით, ქუხილი გვევინა ჯერა,
მაგრამ ის კი ყოფილიყო. ვეცით მებინავეები, ავ-
ყვეით, აბა, რას მოვშორდებოდით. და ხალხი კი
რო გენახათ, სწორედ დღეობა გეგონებოდათ. ხალ-
ხი გაკვირებას იყო მიცემული, ტრაქტორი კი
მიდიოდა არხეინად და ასეთს ბელტებს აბრუნებდა
ი ძველ ყამირზე, რო რაღაც გითხრათ.

— ახლა თედო ტრაქტო-
რი ბევრი გვაქვს, ქვეყანას
ეშველება, მიწები მრავლად
მოიხვნება, — უთხრა მეო-
ურმა.

— მრავლად მოიხვება,
მა რა! რა გაუქირდება ტრა-
ქტორს; ე ჩემი ყირშიზა ხა-
რიც მოისვენებს, თორებ
ქანცი აქვს გამოლეული უღ-
ლითა.

აი, თქვენ რო. დახნულ
მიწებზე ჩამოიარეთ, აბა ეგ
მიწები ვის უნახავს მოხნუ-
ლი? სოლომანა ძიამა თქვა,
ვინ მაიფიქრებდა, თუ რაგ
გაქავებულ მიწებს სახნის
მიუდგებოდა. აგე, ეხლა გა-
ლმა ან ეულოებსა ხნამს.

— ახლა კიდევ თამარის არხი რომ გამოყავთ,
თედო, ახლა ისა სოჭვი, —ჩაურიო ვანომ, — გაუხუ-
რებიათ მუშაობა.

Յո, չյդ ჩամազվութուն արեց; համընջըր ցանցութան, ցշրջան-ցքին ծառապատճեա մուցա նուղու ցուցըս. մանը հո թիւղմա ցամուահուս և յ բրայելուրեցիւ և բրայութցեն, ածա մոսացալու ա՞ մուցա? ահ, մանին ցայշալցիս և հալա ցացալոնցիս, տորե տէցեն տոտոնի տէցուտ, ցենամը և յ ხար- կամիկու ամուցնեա վթալութ, և մոսացալու յ հորացաւ ա՞ լուրն.

— მაშ გაუმარჯოს ორი ქვეზორს და არხს, —
დაიძახა ზაქრონმ.

— გაუმარჯოს, გაუმარჯოს, — დაიძახა ყველამ
ერთბაშად, თედომ ქუდიც კი მოიხადა და ზარალამ
კი ყეფა მორთო, თითქოს მიხედა, რაცა ხდებოდა
მის გარშემო.

— ამ დღის მოსაგონებლად, — გაბრწყინებული თვალებით წამოიძახა თინამ, — მე ალაზანს დავხატავ.

— მე კიდევ არხსა, — დაუმატა თამჩომ.

— მეც დღევანდელ დღეს ავწერ და ჩვენს უურნალს „პაონერს“ გავუგზავნი, — სთქვა კოლამ.

ჩვენ ყველანი კი ვეცდებით მშრომელი ხალხის სასარგებლონი ვაყო, ჩვენი სწავლით გამო-

ვადგეთ მას და დღევანდელი დღის აღსანიშნავად თელო ჩვენს კოლექტივში შემოვიყვანოთ და პიონერიად ვაქციოთ, — წარმოსთქვა მეთაურმა და მისი სიტყვები საერთო „ვაშას“ ძალისა დაფარა.

გახარებულ თელოს ბეღნიერების ცრემლები ჩამოსდიოდა ლოყებზე.

დ. კარბელი.

ქ. ცაგერის პირველი და მეორე პიონერ-კოლექტივი.
(ლეჩებშვილის გაზრა).

ზემო და შემო განცხადება

— შენ, ეი, ლიუსი, იგერ!

გასძახა მოხუცმა ჯაკომ პატარა იუნგას¹⁾, რომელიც მოაჯირს გადაჰყუდებოდა და პურის ნამტვრევებს უყრიდა ხომალდს ადევნებულ ზღვის ონავრებს...

უკა დოინჯ შემოყრილი იდგა და ჩიბუხს აბოლებდა...

მან ხელი გაუშვირა ხშირი კუნძულებისაკენ, რომელსაც ნისლის მანტია ეხდებოდა აქორილი ნელი ქარის შეტევით...

ლიუსიმ უყრები სცევიტა, სახე გაუნათლდა...

— ძია უკა, შევივლით ლინგაენის ნავსადგურში?

იკითხა მან და მარდად, ციყვივით აირბინა ანძაზე თოკის კიბით, რომ უფრო კარგად დაენახა თავისი სამშობლო კუნძული ლიუსონი.

— არ ვიცი... შეიძლება მანროიოსს კი შევიაროთ...

მიუგო მოხუცმა მეზღვაურმა.

დილაა...

მზე წითელი სიცილით ამოგორდა ზღვიდან, თოთქოს აუზში ბანაობის შემდეგ, და ცის ლურჯ სარკეში დაიწყო უყრება; აბრეშუმის-თმებივით გადაფინა სხივთა მძივები შარმაშა ზვირთების ფერად ლეჩქეს...

ხომალდი ამაყად მიაპობდა ტალღებს...

იგი უკან სტოვებდა წყნარი ოკეანის უსაზღვროებას და შედიოდა სამხრეთ-ჩინეთის ზღვაში...

მან მარჯვნით დასტოვა კუნძული ფორმზა, მხარი აუქცია, და მარჯვნით აიღო გეზი, ფილტინის ხშირი კუნძულებისკენ...

მეზღვაურები მუშაობდენ, ყველა თავის ალაგზე იყო...

— მაშ არ შევივლით, ძია? — გადმოსძახა ბიჭმა მაღლიდან...

— არ ვიცი, შე თხუნელავ, რას ჩამაცივდი?... კაპიტანი მარიო გუშინ ამბობდა, რომ პირდაპირ

სიამს მივღივართ, ინდო-ჩინეთში, ერთ კვირას დავრჩებით ბანკოკის ნავსადგურშით; შეიძლება ანაშიშიც შევიაროთ, გიუეში, მიუგო უკომ და პირის ბანვა იწყო.

ლიუსის გული დაიწყდა...

მაშ ვეღარ იხილავდა იმ მხარეს, რომელიც ისე ახლოს იყო უკა და რომელიც ორი წელია რაც დასტოვა, სადაც უყვარდა ხოლმე ჭყუმბალობა და თევზაობა ნავსადგურის ახლო.

ის გიტაცა თავისი ობლობის სურათებში...

— სად ახაჩეულხარ, შე... ჩამოვთრიყ ძირს!

უყვირა კაპიტნის თანაშემწერმ, რა კაიური ტიდან ამოვიდა, ლიუსის, რომელზედაც გადაკიდებული იყო და ეჯავრებოდა, მტრობდა, სტუქსავდა მას შემდეგ, რაც ლიუსიმ ერთ დღეს ფეხსაცმლის დროზე გამწენდა დაუგვიანა; თანაც უკა არ მოსწონდა ლინკოლნს, უღრენდა ხოლმე, როგორც ურჩ ბებერს, რომელიც არაფერს შეაწევდა, მუდამ პირდაპირ შეეხლებოდა. ამის გამო ლიუსიც შეიძულა, როგორც უკას შეილობილი.

პატარა მეზღვაური აკახახდა ლინკოლნის თვალთა ბრიალზე და მამობილს გადახედა...

უკამ იგრძნო, რომ პატარა იუნგას ეს გადმოხედვა იყო გამოსარჩევების თხოვნა, რჩევა...

მან ჩიბუხის გამობერტყვის თავი მიანება.

— ჩამოდი, ლიუსი, ჩამო, — ასძახა გულმოკლულმა და უკმაყოფილოდ შეხედა ლინკოლნს.

— რას მიბლვერი? — შეუტია მან.

— არაფერს, ისე... ბავში, რა უშეკოთ, რომ ავიდა? იუნგაა, მომავალი მეხომალდე, ზღვაოსანი, სწავლობს, — უთხრა უკმაყოფილო უკამ.

— მე ვასწავლი მაგას იუნგობას! — დაიმუქრა უფროსის თანაშემწერ, და რა უნდა გაბრუნებულიყო ბაქანზე მეზღვაურთა დასათვალიერებლად, მოქს უკას სიტყვები:

— არ შეიძლება ეგრე, ლინკოლნ, თქვენ რომ ექცევით ბავშს: უყვირით, უჯავრდებით, სრო!

¹⁾ მეზღვაური.

რას გადაეციდეთ, რა დაგიშვიათ? ეს ხომ პირველთ
არაა თქვენგან... ცოდნა...

— ეგ შენი საქმე არაა, ქოფაკო! — უყვირა მან.

უკუ აენთო...

უკულა მეზღვაურს სძულდა ლინკოლნი, რადგან
უდიერად ეპყრობოდა მათ, და რა ეს ხმაურობა გა-
იგეს, შესდგენ, ყურება დაუწყეს, შედეგს ელო-
დენ...

— ბებერი ტურა! — უყვიროდა უკოს ლინკო-
ლნი.

უკოს თვალთ დაუბნელდა, აცახცახდა სიბრა-
ზისაგან, თავს ძლივს იქნერს.

— ზლვაში! — იყვირა რომელიდაც მატროსება,
და განა ეს სიტყვა უკოს არ მიუთითებდა ლინკოლ-
ნის გადაგდებას? ეს ხომ მეზღვაურთა ძახილია
არასასურველი პიროვნების თავიდან მოსაშორებ-
ლად.

უკოს ამ სიტყვის გიგონებაზე გაახსენდა თავისი
ახალგაზრდობა, როდესაც ჯერ კიდევ თავის ქვეყა-
ნაში იყო, საფრანგეთში, გემზე, რომლის უფროსიც,
ვერუე, რაღაცაზე აუხილდა, გალანძღა და რა ყო-
ველი ეს არ იქმარა, სილაც გააწნა. მაშინ კი ვე-
ღიარ მოითმინა, ეცა თავისი ღონიერი მკლავებით
და... ზლვაში ტყლაშინი მოადგანა ვერუემ...

მაშინაც ხომ ასევე უყვირა რომელიდაც მეზღვა-
ურმა?

მას ამ საქმეზე ხომ კატორდა გადაუწყვიტეს,
ახალ კალედონიაში¹⁾ გაგზავნეს სამუშაოდ, სადაც
გაატარა თავისი ახალგაზრდობა, საიდანაც მხოლოდ
ეს ხუთიოდ წელია, ამ სიბერის დროს, გამოიქცა
და ოკანენთა კუნძულებზე ატარებდა დღეებს, აფ-
რებდა თავს, ვიდრე გემი დადგებოდა ამ ორი წლის
წინეთ ფილიპინზე, და სევე აღიმართა მისი, თუ-
მცა მოხუცის, მარა ჯერ კიდევ ღონიერი მკლა-
ვები...

— ოოხ! — აღმოხდა მას გამწარებული რისხა...

— შემდექ!!! — შეტყვირა ლინკოლნმა და, ერ-
თი ნაბიჯის უკან დახევით, მის ხელში იქლვა რე-
ვოლვერმა...

ლიუსიმ, რომელიც აქამდის უხმოვ ადევნებდა
თვალყურს და თან ჩამოდიოდა ძირს, რა ძარე მი-
შვერილი რევოლვერის ლულა შეამჩნია ლინკოლ-
ნის ხელში, იფიქრა, ძის მომიკლავსო და თვალები
აენთო, ისკუპა კიბიდან და ლინკოლს მკლავზე დაე-
ცა; ცალი ხელით ჩამოეკონწიალა, მეორე რევო-
ლვერს სტაცა...

მეზღვაურებში შეიქნა ჩოჩქოლი, შემოეხვიენ...
უკუ შეახერეს...

II.

ლინკოლნი გააფთორდა, იუკადრისა ბავშის ასე-
თ გაბუდვა და რამდენიმეჯერ წიხლი ჰკრა, მაგრამ
ლიუსი ახლა ორავე ხელით ჩიებ ჯაუჭა. ლინკოლნი
ცდილობდა მკლავის განთავისუფლებას ლიუსის
ხელებიდან, სცენდა, მაგრამ ლიუსი ახლა კბილე-
ბითაც ჩატრინდა კატასავით, რევოლვერის წართმევა
უნდოდა...

ლინკოლნს ემწირა, მკლავი მძლავრად გამოი-
ქნია, და ამ ძიძგილში რევოლვერს ფეხი გამოეშა-
ლა, იჭექა...

უკუ იბრძოდა რამდენიმე მეზღვაურის ხელში;
არ უშვებდენ...

— შესდექი, უკუ, ჩვენ დროს ვუხელთებთ
მაგ მხეცს, — გადაუჩურჩულა ადანელმა ჰასანამ.

— რა ამბავი? შეჩერდით! — იყვირა კაპიტანმა
მარიომ, რომელიც ავ ჩოჩქოლზე და რევოლვერის
ხვაზე შეშფოთებული გამოვარდა თავისი ოთახიდან.

— რა და ავბოხება! — მიუგო თანაშემწერმ, რო-
მელსაც მარმარილოს ფერი ედო შიშისავან და უკან-
უკან იხვედა, რევოლვერის მიღერით იგერებდა რა-
მდენიმე მეზღვაურს, რომელნიც უტევდენ მას...

— რაო?! — იყვირა მარიომ.

— დაიშალენით! ყველა თქვენ თქვენ ადგილ-
ზე, გასცა ბრძანება.

კუვია ბაქინის ფიცარს ჩაეჭედა...

ლიუსი ბისკვიტების ყუთს აეყუდა...

მას ფერი მისდიოდა, ყვითლდებოდა, სუსტ-
დებოდა...

— რაა, ლიუსი, ხომ არ დაიჭერ? — შეეკითხა
ჩინელი სიუ-ფუ თანაგრძნობით.

— არ ვიცი... ძია სადაა? — იკითხა მან.

— აქა ვარ, ჩემო საბრალო ბიჭუნი, — უთხრა
უკუმ, რა გაიბრძოლა და ამხანაგებს გაეშვებინა.

მოვიდა, მოეხვია...

— ძია, ხომ არაფერი მოგივიდა? — მერამდენიმე-
ჯერ ეკითხებოდა ბავში.

— არა, შვილო, წამო აქეთ. ხელი დაუჭირა
წასაყვანად და რა რამდენიმე ნაბიჯი გადადგა ლიუ-
სიმ, ტკივილი იგრძნო, კოჭლობა იწყო...

ვიდრე ცხელი იყო ჭრილობა, ვერაფერი იგრ-
ძნო, მაგრამ რა გაცივდა, მაშინ კი...

— რა იყო, ლიუსი?

— არ ვიცი, აი, აქ მეწვის, — მიუგო და ფე-
ხე ანიშნა.

უკუმ ხელში აიტაცა... სისხლი სდიოდა
ლიუსისი...

¹⁾ საფრანგეთის კუნძულია აესტრალიის ახლოს, სა-
მარინებიან საკატორო ტუსაღები.

— დაჭრილი ყოფილხარ, ჩემო ბავშვი, — შეწუ-
ხდა უკო. მეზღვაურები ამან უფრო ააღელვა.

— ჯალათი! . მხეცი... მოგვაშორეთ აქედან...
ყვიროდენ ისინი.

კაპიტანი ამშვიდებდა აღელვებულთ:

— კარგი. გამოვიძიებთ, ყველა თქვენ თქვენს
ალაგს... გასწით... ეუბნებოდა ის.

— შენ კი, მოხუცო, პირველ ნავსადგურშივე
დასტოვებ ხომალდს, — მიუბრუნდა კაპიტანი უკოს
და უახრა, მაგრამ იმას არ ესმოდა, ის ლიუსის
უვოდა.

— ეგ არ შეიძლება, კაპიტანო, — ჩაერია ჰასა-
ნა გაუბედავად.

— რაო? ! გასწი აქედან! — შეუტია მარიომ.

— განა ეს მოსათმენია? განა ეს ადამიანობა?
აეპობდა სიუ-ფუ და დაჭრილ ბავშვე მიუთითებდა.

— რა? — იკითხა კაპიტანმა.

— აი რა, — მიუთითა ერთ-ერთმა მგზავრმა,
რომელიც უკოს შველოდა ბავშის ფეხსაცმლის
გახდა, სისხლის მობანაზე.

— როგორ? ! — გაიკვირვა კაპიტანმა, რომელმაც
მხოლოდ ახლა შეაჩნია დაჭრილი ლიუსი.

ხომალდის მსახურნი ღელავდენ...

III.

— ლიუსის სძინავს?

— ჰ. ნუ შეხვალ... ექიმია კარგად შეუხვია
ჭრილობა... არა უშაგს-რა, გაბედულია იტანს ტკი-
ვილს, — უპასუხა ჰასანამ უკოს შეკითხვაზე, რა კაი-
უტიდან გამოდიოდა და შეხვდა კიბეზე ჩამავალს.
კასრებს უკან ჩამოსხდენ.

უკომ ჩვეულებრივ თავის ჩიბუს მი-
მართა, რა ჰასანამ თამბაქოს ხეევა იწყო ქა-
ღალდში..

ბოლი აიზლაზნა...

გააბეს ლაპარაკი...

— დიახ, კუნძულების მცხოვრებნი დრ-
ტვინავენ დამპყრობელების წინააღმდეგ...
ისინი დღეს თუ არა, ახლო მომავალში
მაინც ააფრიალებენ აჯანყების დროშას, —
ეუბნებოდა უკო.

— სსუ, ჩუმად; არ გაგიგონ...

გააფრთხილა ჰასანამ და ირგვლივ
მიმოიხედა.

ისინი ვერ ამჩნევენ, თუ გვერდზე,
უუთების ამოფარებით, ლინკოლნი იჯდა.

IV.

ლინგაენის ნავსადგურის შუქურა გა-
მოჩნდა...

ხომალდმა ღუზა ჩაუშვა.

— აბა, კაპიტანო, გამისწორდით ჯამაგირს და
გადავალ...

გულდაწყვეტით ემშვიდობებოდენ შეზღვაურნი
მოხუც უკოს და ყველას საყვარელ ლიუსის
ჰასანამ და სიუ-ფუმ მიაცილეს აღიღლამდე.

— აბა, შენ, პატარა იუნგა, მალე მორჩი და
რომ გამოვივლით, შენებურად მარდალ ამოხტი ისევ
გემზე, — უთხრა ჰასანამ, ხელი ჩამოართვა და აკოცა.

— ყოჩაღად იყავი — ! უთხრა სიუ-ფუმ იმედია-
ნად.

უკო მას ხშირად უამბობდა მდიდრების სისა-
ძაგლებე, ამერიკელების გაიძვერობაზე, თუ როგორ
ავიწროებენ ისინი ღაბყრობილ ხალხებს, აგრეთვე
მის საშობლო კუნძულს...

გამოემშვიდობენ უკოსაც ..

— არ დამივიწყოთ, — უთხრა ლიუსიმ სარეცე-
ლიდან, რა ისინი გადიოდენ კარში, და ხელი დაუ-
ქნია ღიმილით.

მათ შემოსცინეს, გაამხნევეს...

გადიოდა დღეები; ლიუსი მაღლე გამოკეთდა...
ბავშს თვალები იენთებოდა, მუშტექს უფრო

მოკუმშავდა და მარჯვენა ხელის მაღლა აწევით
ამბობდა:

— მე დავრჩება ჩემ საშობლო კუნძულზე, რომ
თავი მოვუყარო ჩემებრ უბედურ ქუჩის ბავშებს,
მე ვეტუვი სუყველას სიმართლეს, მე იმათგან შეე-
ქნი უკმაყოფილოთა ლეგიონებს და ავაფრიალებთ
აჯანყების დროშას! ..

უკო სიხარულით შესკეროდა პატარა მე-
ბოძოლს..

სეზმან ერთაწმინდელი

იაპონელი ბავშები.

ხუთი გდინარის სათავეში.

კახეთი—პანკისის ხეობა.

ჯართლის ზაფხულის მზემ, მოელვარემ და მცხუნვარემ, მომანატრა ყინულის მუზარადით შემოსილი კავკასიონის მთები. მის გადახრუულ დედოფლის მინდორზე *) მუშაობის ღროს წყურვილისაგან პირგავშრალი შევცეკეროდი ბრუტსაბძელს, ზიკარის მწვერვალს და სხვა ბუმბერაზებს და ვნატრობდი იქ ყოფნას. ძნელია მთების შეჩვევა და სიყვარული, მთა მარად თავისკენ გიზიდავს, თან გსდევს განშორების სევდა და სინანული.

აი, მივწურე მუშაობა კიდეც, როდესაც დეკემბრ მაცნობა: „მივდივარ ბორბალოს მად. მოებში და კახეთში გიცდიო“. მწერდა ბოტანიკის ლექტორი ჩვენს უნივერსიტეტში, ზაქარია ყანჩაველი.

ბორბალოს მიღმიღები!.. განა ამაზე სეუცხოვა მგზავრობა კიდევ შეიძლება! ამ მწვერვალიდან თავის სათავეს იღებს კავკასიონის ხუთი მჩქეფარე მდინარე: ბარაქიანი ალაზანი, ღინჯი იორი, კისკა არაგი, მთის ორწოხებიდან ველზე გაჭრილი ყოისუ და მქუხარე არგუნი. ამ მდინარეთა ხეობებში შესანიშნავი ხალხია: თუში, ფშავი, ხევსური, ქისტი, ღლილვი, დიდო. ბუნება უჩქეულო: მრისხანება კავკასიონის, სინაზე აღპიური საძოვრების და ველების... მეტხვარენი თავისი ბინებით, თავისი ღუბჟირი ცხოვრებით, თავისი შრომით და ბუნებასთან სასტიკი ბრძოლით...

უოველივე ეს სინამდვილეში ჩემ თვალშინ გადაიღლიდა, მეტყოდა იმდენს, რამდენსაც არცერთი მრავალფურცლიანი წიგნი.

შევამზადე უოველივე, ვეცადე არაფერი დამვიწყებოდა: ნემსი და ძაფიც კი... მახსოვდა იალბუზზე გამყოლი მოხევე იაგორ კაზალიკაშვილის სიტყვები: „გზას კარგად შემზადებული უნდა გაუდგე, მეტადრე მთებში. პატარა დანაკლისს შეუძლიან დიდ ფათერაკს შეგახვედროს“...

მატარებელი მიჰქრის გარე კახეთის ფართე ველებზე. უკან რჩება ტფილისი, ზაფხულის ტფილისიც, სიცხით და მტვერით არცეს ველებია სახალისო: გამხმარი მაღალი ურო თუ ბიბინებს და ირხევა ოდნავ მეტროლავი ნიავის ფრთებზე. სამაგიეროდ წინ მთებია... კავკასიონის მთები...

*) დედოფლის მინდორი—მდინარე ფცის, ფრონესა და საღალაშის ფრონეს შუა, ქართლში.

აი, ალაზანის ველიც... ულამაზესი... შორს, უცბად ატყორცნილი ცის თაღამდე — ლეკის მთები; ძირს — ველი, მოელვარე ალაზანით გადასერილი, ზაფხულის მზით აელვარებული...

გადასევენა მზე... აელვარდა მთის მწვერვალი, ოქროსფერ სინათლეში გაეხვია მთელი კახეთი, ჩემს წინ ასე საოცნებოდ გადაშლილი. აი თელავიც, ოლავი — ვენახების ზღვაში ყელმოღერებული.

ღამის ორი საათია, როდესაც ეტლით გავდივარ თელავიდან. ალვანში უნდა მივიდე. იქ მიცდიან. ცა — ვარსკვლავებით მოჰედილი, ღრმა, დაუსრულებელი... შორს — მრისხანე დევებივით აყუდებული ლეკის მთის შავი სილუეტები, ასე საიდუმლოდ და უხშოდ რომ დასცერიან თავს საძირკველს, ალაზნის ველს.

გავყურებ იღუმალობით სავსე ღამეს და გული სიხარულით ივსება: ასე იცის ზაფხულის ღამის ნიავმა.

უცბად ცა გადახსნა ვეებერთელა ცეცხლის ბურთმა, ვეებერთელა ჩირალდანმა, ააელვარა მაღლა ცა და ძირს ველი. ვარსკვლავებმა წუთით დაჭკარეს ბრწყინვალება... ცის მეორე მხარეს ჩაქრა ეს ჩირალდანი... ჩაქრა და თითქოს კომლში და ბურულში გაეხვია... ცდომილი ვარსკვლავი იყო, გაქრა ღამიშალა ათათას მილიონ ნაწილად, მტვრად იქცა და ეს მტვრი მოეფინა სამყაროს; იქნებ მცირე ნაწილმა ჩვენს პლანეტამდეც მოახწიოს. ბევრი ღამე გამაონებია ცის ქვეშ და პირველად ვერდავდი ცდომილი ვარსკვლავის დაშლის, პირველი იყო ღამის ამ უდიდესი სილაბაზის ხილვა... თვალი ვეღარ მოეცილებინა ცისათვის...

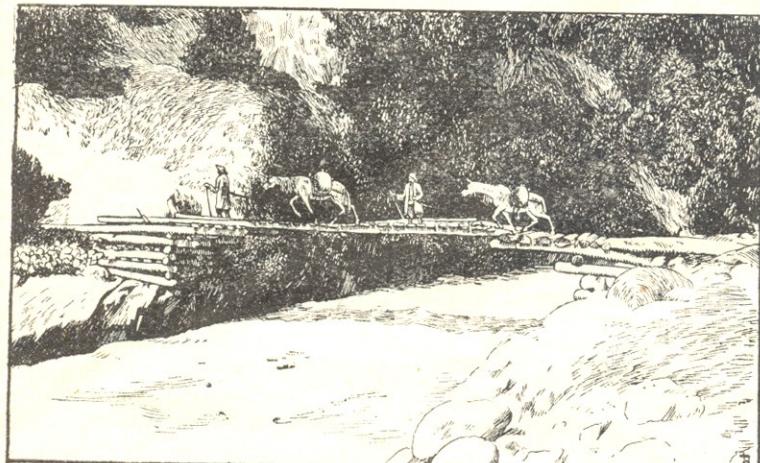
გავიარეთ ურდოს ხევი, ახლა დამშრალი, წვიმის ღროს კი საშინელი რუსიპირი — ქველი იყალთო... სიბრელემ დაჭკარება ძალა, აღმოსავლეთი შეწითლდა, შევარდისტრდა აოქროვდა და პირველმა სხივმა მოიხასულა კახეთი ..

მივადექით ალაზანს... მღვრიე მოდის, შლაშით და სილით სავსეა მისი წყალი.

— თუშებმა სოქვებს: ალაზნის სათავეში მეწყერი ჩამოწვა და წყალი ზედ მიღისო. სანამ იმ მეწყერს არ გამოიტანს ალაზანი, წყალი არ დაწმინდავდება, — მეუბნევა მეტლე და მართალისაც მეუბნევა: უწვიმობის ღროს მდინარეს მხოლოდ ამიტომ თუ ექნება ასეთი ფერი.

გავედით ალაზანს. წყალი ღრმაა, ეტლში ამოდის...

— ბევრი კაი ვაჟკაცი დაუღუბავს ამ ადგილებში, — უკვე მეორე ნაპირს მეუბნევა ალექსი... ამ გაზაფხულზეც დაახრჩო ერთი ვაჟკაცი: ცხენიდან გადმოიღო იღელვებულმა მდინარემ და გამოასაჭმასიცოცხლეს...

როგორ მივემგზავრებოდით პანკისის ხეობისაკენ.

ალგანი დიდი სოფელია. მთელი თუშები აქ ცხოვრობენ. წოვა თუშები — ზემო ალვანში, ჩალმები — ქვემო ალვანში. ჩალმანი — ქართველები არიან, ქართულად ლაპარაკობენ. წოვათ ნათესაობა აქვთ ღლილველებთან (ესენი კავკასიონის მთებში ცხოვრობენ), მათი ენაც წააგავს ღლილველურს. დიდი ხანია მათ დასტილდენ, ქართველებთან დასდეს ძმობა. დღეს ქართველები არიან, ქართულად ლაპარაკობენ. არ არის ისეთი წოვა თუში, რომ წერა-კითხვა არ იცოდეს. უმაღლესი სწავლითაც მრავალია (ამაზე უმდევ). სულ ხუთასი კრისტია და ზემო ალვანში ცხოვრობენ. მათი ცხოვრების წყარო მეცხვარეობაა. ამთაბარებენ ცხვარს, მთებიდან საზამთროს ბარად მოუდით. მათი ცხვარი ყიზლიარისკენ მიდის, აგრეთვე გუმბრისკენაც, ოსმალეთის საზღვრებზე... ასეთმა ცხოვრებამ შეჰქმნა იშვიათი წმინდა ტიპი: მოსხეპილი ვაჟკაცი, პირდაპირი, გულადი, სიტყვა-პასუხიანი, ჭირის აღვილად ამტანი. ცხოვრობენ სუფთად, იცვავენ ასევე და ლაზათიანად. მოკლე ლეგა ჩოხა, შავი ახალუხი, ფეხზე საცვეთები და ჩუსტი, ან ქალამანი, ჭუდი — თუშური ნაბრის ჭუდი... ვერცხლის ქამარ-ხანჯალი. მეცხვარეს — სხვა იარაღიც: თოფი და დამბაჩა.

ქალებს გრძელი კაბა, გარედან შავი ახალუხი, შავი წინსაფარი ფეხსთამდე. გათხოვილთ — შავი შანდილი კუჭამდე.

ქალიც, კაციც — კარგი ცხენისანი, შნოიანი. თუში ზაფხულობით მთელი ოჯახობით მთაში მიდის ცხე-

ნით. წოვანი — ტბათანაზე; სამოგზაუროდ სხვა რამ საშუალება არ არის. ხშირად მინახავს ვიწრო ბილიკზე მთაში მიმავალი ან მთიდან მომავალი ოჯახი, ცხენები, დატვირთული საოჯახო ბარგით. მაღალტანიან ქალს ერთი ცხენი აღვირით მოჰყავს. ცხენს დიდი ხურჯინი ჰქიდია, და ხურჯინიდან პატარა ბავშებს აწოუყვით თავი. ბავშთათვის ეს ყველაზე უფრო იოლი მგზავრობაა.

მიამბეს: ჩალმა-თუში მიდიოდა ოჯახით მთაში. ბავშები ხურჯინში ისხდენ და დედას მიჰყავდა ცხენი... ერთ საშინელ ბილიკზე ცხენს დაუსხლტა ფეხი და გადაეშვა უფსკრულისაკენ... დედამ არ გაუშვა აღვირის ხელი, თან გადაჭრა, იმდენი სიმტკიცე გამოიჩინა, რომ შეაყენა ცხენი, ფეხი მოაკიდებინა უფსკრულის კლდეებზე... ჩაეშველენ... ბავშები მცირედ დაშავებულიყვნენ. დედამ ხელი მოიტეხა, მაგრამ ბედნიერი იყო: შვალები გადაარჩინა...

იყო შემთხვევა, რომ დაღუპული კიდეც...

ახლაც ასეთი გზებია.

ფართო და სწორი ქუჩით მიდის ეტლი, გზის ნაპირას ხის სახლები, ჭილები, ხშირად ქვითკირიც... ეზოში არვინ ჩანს.

— მთიდან ჯერ არ ჩამოსულან. კაცაც ვერ ვნახავთ, რომ ვიკითხოთ, სად მივიდეთ. ზაფხულში სოფელში არვინ რჩება, გარდა გვარის ყარაულისა, რომელიც სახლეარს და ბაღებს უგდებს ყურს. ყოველ თუშს აქვს პატარა ბალი მანცც.. შემოდგომით ჩამოვლენ, საზამთროდ გაიმართებინა, მოსავალს ბაღესას ამ დროს მოიწევენ მხოლოდ...

მანცც იყო თითო-ოროლა მოსახლე შინ: ადრე ჩამოსულან — წვიმიანი ზაფხულია მთაშიო... მივაგენით მასპინძელს, სოფლის თავში. იქ პოვნა დაფილი საქმე როდია: შორი-შორს ცხოვრობენ.

აღვანიდანვე ცხენებით ვაპირებთ წასვლას, მაგრამ, მიუხედავად ჩვენი მასპინძელების დიდი ცდისა, ცხენებს ვერ ვშოულობთ: მთაში არიან, ალვანში ამ დროს ძნელია ცხენის შოვნა.

გადაწყვიტეთ პანკისაშედე ეტლით წასვლა... ჩვენთან ერთად მოდის თუში ლევანიც, ახალგაზრდა სტუდენტი...

მისი ბებია — ახოვანი, კარმავი ადამიანი, პირზე ღიმით გვაბარებს თავის ლევანს: „ლევანს გამიფრთხილდით, ჩემ იმედს გატანთ. მაგისი მამა რომ მოჰყენეს ქუჩამდება ყარსისკენ, ლევანი ჯერ არ იყო დაბადებული, ორი და ჰყავდა მხოლოდ... მარტო-

ხელი ადამიანში გამოვჩარდე... დებმა გიმნაზია გაა-
თვეს. მიჯავრდებოდენ თუშები: ქალს სწავლა რათ
უნდა, კაცმა უნდა ისწავლოსო. მე ჩემი გავიტანე...
დღეს ჩემი ორივ შვილი აღვანის მასწავლებელია,
ლევანიც მივაუკაცება“ — და სიყვარულით გადახე-
და შვილი შვილს...

მოკლე იყო მისი ნაუბარი, მაგრამ რამდენი გა-
ჭირვების გზები იყო გავლილი, სანამ მარტოხელი
თუშის ქალი მიზანს მიახწევდა და შვილი შვილთ ამ
დღემდე მოიყვანდა დიდი ნებისყოფა ამისათვის სა-
ჭირო და ესეთი ნებისყოფა ამ მთებში იბადება.

დღეს თუშის ქალიც ეწაფება სწავლას. დღემდე
ასე როდი იყო. თუშის ქალი, მამაკაცთან შედარე-
ბით, უფრო კარჩაკეტილი იყო...

გავცდით აღვანს; აი, ვანო ბუქურაულის სახ-
ლი, — მეუბნება ლევანი. ვანო ხომ ერთ-ერთი ქარ-
თველი ბელეტრისტია, რომელმაც თუშთა ცხოვრე-
ბა მოგვცა თავის მოთხოვნებში. მიხარია, რომ ამ
პირველი თუში მწერლის სახლკარს ვუმზერ ზევიდან,
გზიდან...

სოფელ ხარბალას ძირში გაველით ჭალაზანში.
ჩენ წინ პანკისის ხეობაა, იშვიათი კუთხე საქარ-
თველოში. პანკისის ხეობა ჩენი მთიულების პატა-
რა მუხეუმია. პანკისის დაპურულ ტყეებში მოფან-
ტულია პატარ-პატარა სოფლები: ფშავლების. ხეგ-
სურთა, თუშთა, ქისტა, ოსთა და სხვების. ეს
სხვადასხვა კუთხიდან მოსული ხალხი შეყრილა ილა.
ზნის პირას, თითქოს იმისათვის, რომ ეჩვენონ ურთი
ერთს, გაშინჯონ და დარწმუნდენ, რითი ჰგვანან
ურთ-ერთს ან რით განსხვავდებიან.

აი, კამეჩთა დიდი ჯოგი. ზოგი აღაზნის ტალ-
ღებშია განცხრომით, ზოგი ნაპირზე ზანტად სხვებ
ბალას. პატარა მწერები ხის ჩრდილში მხიარულო-
ბენ, დიდგულის სალამურს არაკრაკებენ.

ვუახლოვდები, ვესალმები..

მხიარულად მაძლევენ სალაშს.

— სადაურები ხართ?

— დუისოფლიდან გახლავართ, ქისტები

ეტყობათ კიდეც: მაღლები, გამოსხეპილები
სანამ ეხლავე. ქისტი ხომ ტანწერწეტია, ქერა.

ვთხოვ დაუკრან სალამური, უარზე არიან:
„ჩენ არ ვიცით, ვსწავლობთ...“

ვცილდები და გამოსათავაზებლად მესმის სა-
ლამურის ტებილი ხმა. რომელსაც თითქო თავის
ხმებში აეტაცნოს ამ ხეობის სინაზე და სილამაზე,
დაბურული ტყეების საიდუმლო.

და ტყეები მართლაც დაბურულია. აღაზნის
პირზე უჩეხიათ, უკაფიათ, მაგრამ მანც დარჩენი-

ლა ასწლოვანი მუხა და წიფელი, ლაფანი, აღა-
ზნის ველისათვის დამახასიათებელი მცენარე, აუარე-
ბელი კაკლის ხე, ტოტებჭალიანი, თვეკოჩიანი.

ადამიანის დაუნდობელ ხელს მრავალი წიფე-
ლი და მუხა შემოუკორტნია, კანი გაღუმრია. ასე-
თი ხე ერთ წელიწადს თუ-ღა იცოცხლებს: კანი
თუ გაღიჭრა, საზრდოს მიწოდება სწყდება, რადგან
ქერქაც დიდი მნიშვნელობა აქვს. ხშირად შეხვე-
ბით ას და ორასწლოვან ბუბერაზს, უკვე ტო-
ტებგამხარს, საცოდავად გამოვზირალს. ეს უაღრე-
სად მაზარალებელი და ველური ჩვეულება დრო-
დავივიწყოთ საქართველოში: ჩანაგდება ტყე, ნაღ-
ბურდება...

გზის აქეთ-იქით, ვაკეზე თუ მთის ფერდობზე,
აღაზნის გაღმა-გამოღმა მოსხანან სოფლები: დედის
ფერული (ფშავლების) დუი სოფელი, ჯოყოლო
(ქისტების), ქორეთი (ოსების), ბირკიანი (ჩაღმა თუ-
შების) და სხვ.

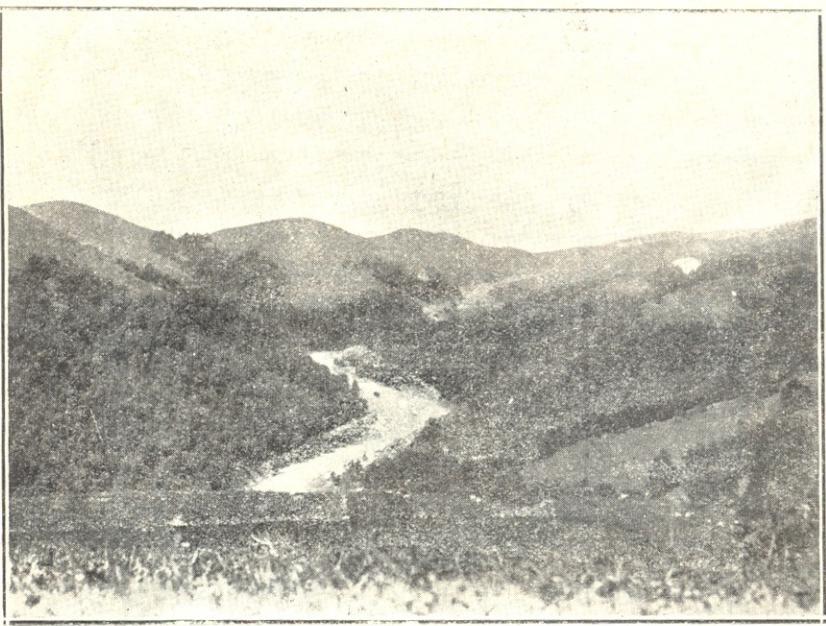
გზად გვხვდებიან ქასტები ყომრალი ჩოხებით, სა-
დად ჩიცმულნი. ოსები — თეთრი ქუდებით, მათი ქალე-
ბი — ჭრელი კაბა-თავსაკრით. ფშავლები — ყვითელ
სიჩრმა მოვლებული შავი მოკლე ჩოხებით... თუშები,
ხევსურები, კახელები... ცხენები ყველის გუდებით,
15-20 ერთად. ერთი ან ორი თუში მოსდევს, მზი-
საგან და ქაჯისაგან ბრინჯაოსფრად აზუჯული. გულ-
ლიად და ომახიანად გვესალმებიან, თითქოს ზურგ-
ზე ესვენოთ მთების სილალე, სიღიადე და ზეიაღობა. პანკისის სათემო სოფელში — ჯოყოლოში — მი-
ვაღია... დაკდექით სკოლაში... გვერდით — სამკით-
ხელი, თაროზე წიგნები, გაზეობი, კედელზე —
სურათები: ლენინი, მახარაძე, რუსთველი, ჭავჭა-
ვაძე...

აქ არიან ჩემი მოწაფენი: აბდულა, მაჭადი —
ქისტები, მოსე — ფშაველი, პანკისელები — ტფილისში
სწავლობენ.

აბდულა აღარ მაცდის: წამოდი ჩვენსას, ჩემი
სახლი ნახე, ჩემი დედ-მამა: არ გვეშვება. მოგვტეხა
ბალლის სიჯიუტემ და მივდივართ სამნივე. ბაღში
შეგვიყვანა, მოგვიკრიფა ხილი — მსხალი, ვაშლი.
„დედ-მამა-კალოზე არიან, მოკლნ“...

„კეთილი იყოს თქვენი ჩემს ოჯახში ფეხის შე-
მოდგმა, სახლის გაბედნიერება...“ თავაზიანობა სიან
დიდი, შუახეის კაცის მოსალმებაში. ეს აბდულის
მამა.

„მობრძანდით სახლში, ისაუზეთ“. უარს ვართ.
„არ იქნება, ჩენებს სახლში რომ მობრძანდით, პუ-
რიკ უნდა გატეხოთ“. შევდივართ ფიცრულის სახლ-
ში, ჭდეულია (პანკისის ხეობაზე სახლების უმ-
რივლესობა ასეთია). სასტუმრო ოთახში ვართ.

გომბორის ქედი. ფერდობები დაფარულია ტყით.

სუფრაზე გაჩნდა: ყველი, პური, ერბოკვერცხი და სხვა სახელდახელო საუზე. ხელი დაგვაბანინეს. გვიღენ ყველანი, აბდულაც. დავრჩით სამნი და ვე. ლით მასპინძლის მოსვლას. არ სჩანს. კარიდან

გვესმის აბდულას ხმა: „მიირთვით“. ერთმანეთს გადავხედეთ.

— ვვონებ, ამათში იდათია, რომ მასპინძელი სტუმართან პურს არ სჭამს, — ამზობს ლევანი, — ეს პატივისცემის ნიშანია ამათში...

სჩანს ასე ყოფილა, რომ არ მოლინ. საუზის შემდეგ მოდის კვლავ აბდულა, წყლით ხელს გვაბანინებს, კარში გვხვდება მასპინძელი, აბდულას დედ-მამა, გზა გამოკვითავაზეს.

საკუირველი ჩვეულება: მასპინძელმა სტუმართან რომ ისადილოს, სტუმრის მასხარად იგდება ან არაფრად ჩაგდებაა. ასე იციან, თურმე, ქისტეთში და, აი, თითქმის ასი წლის განმაფლობაში მათ ეს ჩვეულება არ დაუვიწყნიათ.

ხვალ ბაწარაზე მივდივართ — ხელუხლებელ ულაბურ ტყეში. იქიდან — ტბათანაზე, ქისტების საზაფხულო აღგილებში.

პანკისს კიდევ ვნახავთ.

5. კეცხოველი

ჩვენი უშრადლება სრულს!

ქვევით ვათავსებთ დავალებებს, რომელიც მისუა ქ. ტფრილისის მე-3 რაიბიურომ სოფლად მიმავალ პიონერებს. ამ დავალებაში ვრცლად არის ჩამოთვლილი ის ამოცანები და სამუშაო, რომელიც უნდა ჩაატარონ სოფლად ჩვენმა პიონერებმა. ჩვენის მხრით ვურჩევთ პიონერებს გულდასმით წაიკითხონ ეს დავალება: ის არა მარტო მე-3 რაიონის პიონერებს შეეხება, არამედ საერთოდ ყველას, და ყოველგვარად იმუშაონ მის ცხოვრებაში გასატარებლად.

„პიონერის“ რედაქცია.

პიონერები სოფლად — სწორედ ესენი არიან მატარებელნი ახალი ყოფის, ახალი იდეების, ახალი საზოგადოებრივობის. მათი საშვალებით ეს „ახალი“ დაუშრებულ წყაროებად შეერთების სოფლის მთელ ცხოვრებას, მის შეთელ სამეუნეო, პოლი-ტიკურ და საოჯახო ცხოვრებას. მტკიცედ და შეუდრევად იმუშავებს ეს ნორჩი ხალხი ახალი სოფლის აღმშენებლობისათვის“.

8. კალინინი.

ძვირზასო პიონერებო!

ი ის ამოცანები, რომლის გატარებასაც გვალებენ ჩვენი ბელადები: ჩვენი ამოცანაა დავეხმაროთ საბჭოთა ხელისუფლების. მის სოციალისტურ მუშაობაში. ჩვენი ამოცანაა — ავაშენოთ ახალი ცხოვრება, ახალი საზოგადოება. ჩვენი ამოცანაა — დაავალებოთ საბჭოთა ხელისუფლების ჩვენი პატარა ხელით ახალი ცხოვრების აშენებაში. განსაკუთრებით ზაფხულობით მიღიან მუშები, კომუნისტები, კომკავშირებები და პიონერები სოფლებში; ამიტომ განსაკუთრებით ამ დროს უნდა გაძლიერდეს მუშაობა სოფლად. პარტია იმ ამხანგებს, რომლებიც მიერგვავრებიან სოფლად, აძლევს დავალებებს, აძლევს ამოცანებს, რომლებიც უნდა გაატარონ შვეულებაში მიმავალმა ამხანგებმა. ნორჩი ლენინელებიც არ უნდა ჩამორჩენ ცხოვრებას, ისინი პირველ წყებაში უნდა იყონ იმათ რიგებში, რომლებმაც უნდა იმუშაონ სოფლისათვის.

5. 3. რაი-ბიურო იძლევა ქვეპოჩმოთვლილ დავალებებს და დარწმუნებულია, რომ ჩვენი რაიონის პიონერები მას 100 პოლკენტით შეასრულებენ:

1. ორჯესაც წახვალ სოფლიდ, შენი ამოცანა უნდა იყოს გაუშვილებელ ჯანმრთელობა — გახსოვდეს, რომ მუშათა კლისის საქმისათვის საბრძოლველი საჭიროა ჯანმრთელი თაობა.

2. ორჯესაც წახვალ სოფლიდ, უნდა ჩაება სოფლის პიონერთა რიგებში. თუ ასეთები არ არიან იქ, მაშინ უნდა დააარსო იქ კოლექტივი.

3. კარგად უნდა გაეცნო სოფლის პიონერებს და 6. 3. კოლექტივის მუშაობას.

4. შენ უნდა იყო სოფლის პიონერ-კოლექტივის აქტიური მუშაკი, მუშაობის სხვადასხვა დარგის ორგანიზატორი (როგორც, მაგალითად, კედლის გაზიარების გამოშვების საქმეში, სანიტარულ-ჰიგიენურ მუშაობაში, სხვადასხვა საღმოვების მოწყობაში, კოლექტივის სასოფლო-სამეურნეო მუშაობის გამოფენის მონაწილე, როგორც უფრო მცირებად და სხვ.)

5. რომ ყველაფერი ეს შესძლო, ამისათვის საჭიროა ყოველდღე კითხულობდე უურნალ-გაზეთებს.

6. დაეხმარე პიონერებს კომუნის, კომპერატივის სასარგებლოდ ჩასატარებელ მუშაობაში.

7. შაბათობის ჩატარების დროს შენ და სოფლის ყველა პიონერი პირველ რიგში უნდა იყოთ.

8. დაეხმარე პიონერებს, რომელიც მოისუსტებენ სასკოლო საგნებში. ამავე დროს თვითონაც ამხადე შენი გაკვეთილები და სკოლის დავალებანი.

9. მოაწყვე გლეხთა ბავშებისათვის, გლეხებისათვის ხმამალი კითხვა სხვადასხვა თემებზე, უაიპირე თავი წესიერიდ, რომ ავტორიტეტი გქონდეს.

10. განუმარტე იმ მშობლებს, მოჯამარებებს, საშუალო გლეხებს, რომლებიც არ იძლევენ ნებას თავით ბავშებს ჩატერებონ კოლექტივში, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს პიონერ-მოძრაობას. ამის დასმტკიცებლად ფაქტები მოიყვანე ადგილობრივი კოლექტივის მუშაობიდან.

11. შენ უნდა იყო პირველი მონაწილე იმ საქმის, სადაც ტარდება კოლექტური მუშაობა სოფლის ან რომელიმე სახოგადოების სასარგებლოდ.

12. შენ უნდა ებრძოლო იმ ბავშებს, რომლებიც აფუჭებენ ბალებს, ბოსტნებს — გლეხთა შრომას.

13. შენ უნდა აწარმოებდე მიწერ-მოწერას ქალაქის შენს კოლექტივთან. უნდა იუწერო მას შენი და სოფლის კოლექტივის მუშაობა.

14. შენ უნდა შეისრულო ასი პროცენტი ჩვენი ორგანიზაციის ჩეულებანი: უნდა აღგე ადრე, ჩატარო თავისუფალი ვარჯიშობანი, არ უნდა მოსწიო თამბაქო, არ უნდა დალიო ლვინო, რომ ამ საშუალებით გაკაურ შენი სხეული.

15. ყველაფერი, რაც შენ გააკეთე, უნდა ჩაიწერო უბის წიგნაკში, რომ შემდეგ ყველაფერი უამბო ქალაქის პიონერებს.

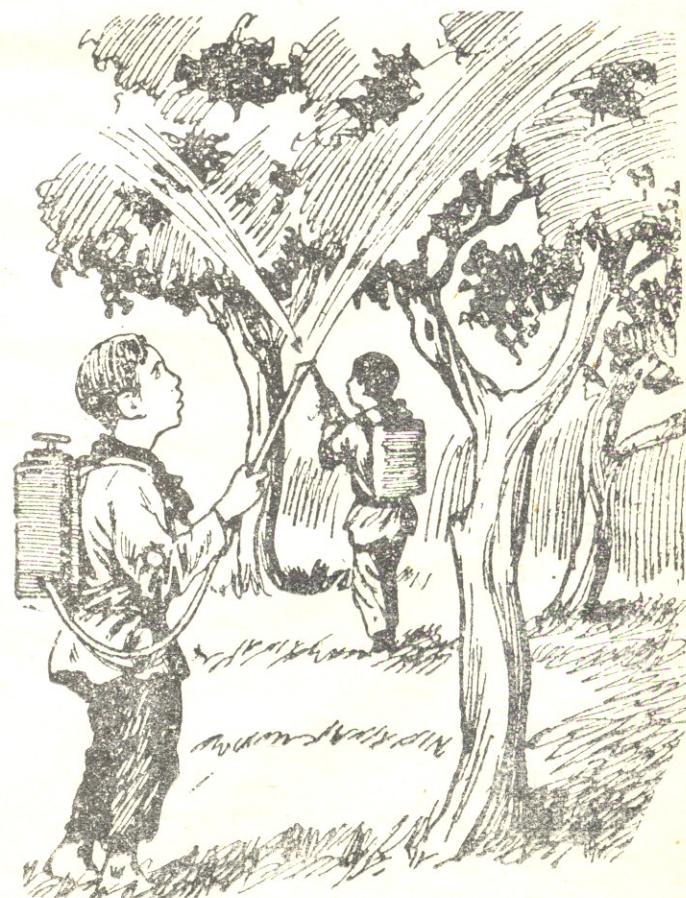
16. სოფლიდ უნდა ჩატარო მეცნიერულ-საბუნებისმეტყველო მუშაობა, შეაგროვო ფორმების, ქვების, მშერების და სხვ. კოლექტივია.

17. სოფლიდან ჩამოსვლისას შენ უნდა გქონდეს: ა) კარგი ჯანმრთელობა, ბ) საზოგადოებრივ-სასარგებლო მუშაობის პრაქტიკა და გ) სკოლის ყველა დავალებაც უნდა გქონდეს შესრულებული; ძირითადი პიონერებო! გარდა აქ ჩამოთვლისა, კიდევ ბევრი სამუშაო იქნება სოფლიდ, რომელშიაც თქვენ მონაწილეობა უნდა მიიღოთ. კარგებლივ მონაწილეობა უნდა გადაიღოს, რომ პარტიასთან, კომკავშირთან ერთად თქვენ აშენებთ ახალ სოფელს, ახალ ცხოვრების, ახალ საზოგადოებას.

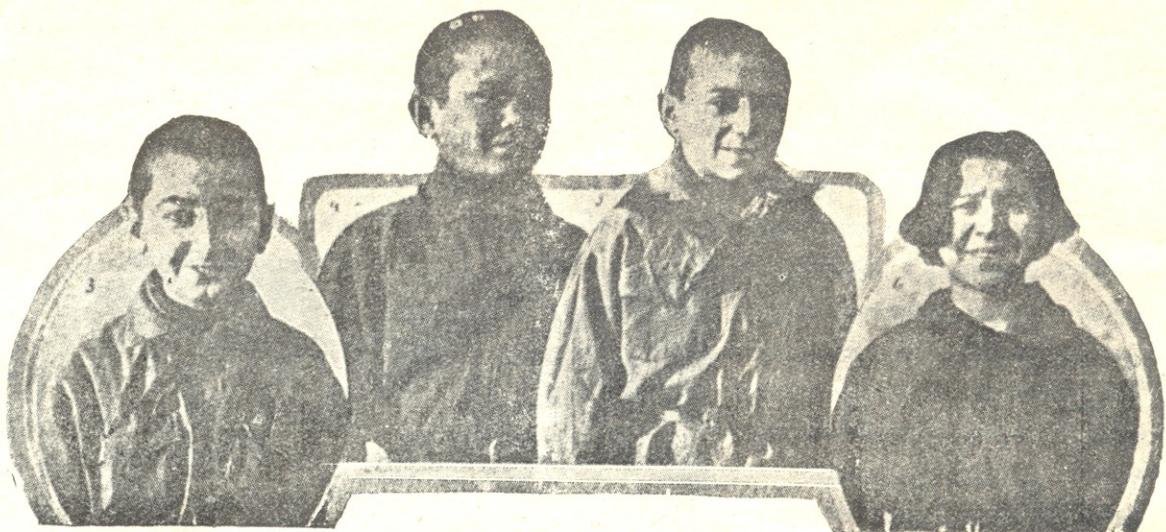
ნორჩი პიონერებო, უნდა გახსოვდესთ ილიჩის ანდერძები და უნდა შეასრულოთ ის!

იყავით მზად!

ქ. ტფილისის 6. 3 მე-3 რაიბიურო.

პიონერები წყალს ასხურებენ ხეებს.

ჩვენი ძმები მსოფლიოში

ათელი ქვეყნის ბურუაზია განსაკუთრებით გაძლიერებულ ყურადღებას აქცევს ბავშთა კომუნისტურ მოძრაობას. ის ყოველგვარ ზომას ხმარობს, რომ შეაჩეროს ბავშთა კომუნისტური მოძრაობის შემდგომი განვითარება და, რამდენადაც შესაძლებელია, კიდეც მოსპოს ის. ბურუაზიის ასეთი დამოკიდებულება ბავშთა კომუნისტური მოძრაობისადმი პირველ ყოვლი სა იმით ახსნება, რომ უკანასკნელი ამ ცოტა ხნის განმავლობაში მეტად ფართვები მოძრაობად გადაიქცა, მის რიგებში მრავალშა ათასეულმა პროლეტარმა ბავშმა მოიყარა თავი და ის მეტად დიდ დახმარებას უწევს მუშებს გაფიცვის და ბრძოლის დროს, ებრძვის რეაციონურ წესებს, რომელიც გამეფებულია ბურუაზიულ სკოლებში. გარდა ამისა, ბურუაზიული საზოგადოება ყველაზე უფრო მეტად გრძნობს დღეს, თუ რა საშიშროებას წარმოადგენს მისთვის ეს მოძრაობა, რომელიც მის გავლენას აშორებს პროლეტარულ ბავშთა მასებს.

ინგლისში, თემთა პალატაში, 213 ხმით წინააღმდეგ 85 მეორე კითხვის შემდეგ მიღებულ იქნა კანონი ღმერთის უარმყოფულთა და აჯანყების მომწყობთა წინააღმდეგ. ამ კანონის თანახმად მასწავლებელი ან ხელმძღვანელი ბავშთა ორგანიზაციისა, რომელიც ბავშებში გასწევს აგიტაციას ხელისუფლებისა და ეკლესიის წინააღმდეგ, დატუსაღებული იქნება 4 თვით, ან დაჯარიმებული 50 გირვანქა სტერლინგით. ამ კანონის დასაწყისში ლაპარაკია იმის შესახებ, რომ ყველა ბავშო არ შეუძლია იაზროვნოს დამოკიდებლიდ და ამიტომ მათზე შთაგონებით მოქმედება დანაშაულია. ვინც ამას ჩაიდენს, ის კანონით უნდა დაისაჯოს.

კანონი კრძალავს აკრეთვე ასეთ რამეებსაც: იუსტიცია ბავშებს, თუ რისთვის სხაგრავენ და ავოწროებენ ჩინეთის მშრომელ ხალხს ინგლისელები, რა მატყუარობა რელიგია და სხვა.

თავისთავად ცხადია, რომ ეს კანონი მიმართულია ბავშთა კომუნისტური ორგანიზაციის წინა იღმდეგ, რაღანაც სხვა ორგანიზ.ციები, რომელებიც მოჰკვებიან მოღალატე სოციალ-დემოკრატიულ პარტიის, ბავშებს ზრდიან წმინდა ბურუაზიულ გემოვნებაზე. ამასთანავე სწორედ პიონერები იყვნენ, რა აქტიურად ეხმარებოდენ გაფიცვულ სამთამადწო მუშებს.

გერმანიაში ბავშთა კომუნისტური მოძრაობა უკვე რამდენიმე წელია რაც საშინელ დევნას და უევიწროებას განიცდის. ბავარიის მთავრობამ აქტალია ბავშთა პროლეტარული ორგანიზაციების არსებობა, რა სახისაც გინდა იყოს ის. ვიუტემბურგში 16 წელზე უფრო პატარა ბავშებს ეკრძალებონ იყვნენ პროლეტარული ორგანიზაციის წევრნი, ტურინიკიაში და ჰესენში აკრძალულია საკულტო უჯრედები, მრავალ ადგილას ბავშებს ეკრძალებათ მთაწილეობა მიიღონ კომუნისტურ კრებებში და დემონსტრაციებში და სხვა.

გერმანიის მთავრობა ახლა აშშადებს სასკოლო კანონებს, რომელსაც თავის მიზნად აქვს დასახულ სკოლებს სარწმუნოებრივ-საეკლესიო ხასიათი მასცეს.

საფრანგეთის მთავრობის მალიტარისტული ფაგმები ეხება არამარტო მამაკაცებს, ქალებს და მოზარდებს, არაშედ აგრეთვე სასკოლო ასაკამდე მოუხეველ ბავშებსაც. ბავშების ნაციონალისტურ აღზრდას განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა, დ

Թոմազալ՛նի Տյուղթի պատճեն և պատճեն գայթեցավեց-
ծա պահարմաս.

სეთივე მოკლენებს აქვს ადგილი იყსტრიაში, იქაც გააძლიერო მთავრობამ ბავშვა კომუნისტური მოძრაობის დევნა. გერმანელმა დეპუტატმა ცაშხობმა მიმართა იყსტრიის განათლების მინისტრს განცხადებით, რომელშიც ის ეხება წითელ პიონერთა მოქმედებას. თავის განცხადებაში მას მოჰყავს ადგილზე წითელ ნორჩ პიონერთა წესდებიდან. განცხადების დასასრულს ის მიმართავს მინისტრს, რომ გასცეს განკარგულება ცველა სკოლის ხელისუფლებისადმი, რომ მოიშორონ ბავშთა კომუნისტური ჯგუფები, რომლის მიზანიც არ შეეფერება სახელმწიფოს იღზრდის იდეალს (რასაკვირველია, ბურუუზიულის! რედ.).

მიუხედავად ასეთი მდგომარეობისა, ბავშვთა კო-
მუნიცილური მოძრაობის განვითარება მაინც წინ მი-
დის. მართალია, მძიმე პირობებზე უხდებათ მუშაო-
ბა და ბრძოლა, მაგრამ პატარა მებრძოლებიც მტკი-
ცედ არიან გამსჭვალული რევოლუციონური სულიოთ
და ისინი თავდადებული აწარმოებენ დიალ საქმეს.

მონაცემთის პიონერები.

Յովնյրտա ռացանոթացոյ մոնղոլցութիւն չյըն սեղանցրդա մոძհօմծածա. Յովնյրտա Յովնյրտա համբա-
ծո հանսեծ սեղանցրդատա հյովոլուցոնցի ռացա-
նոթացոյնուն եցլմժլզանցլոմծու; Ելու յև մոძհօմծա

თანდათან ფართედ ითრევს თავის რიგებში მონლო-
ლი ბავშების მასებს. მუშაობას აფერხებს ის, რომ
მათ არ ჰყავთ ისეთი მომზადებული პიონერ-მუშაკები,
რომლებსაც შეეძლოსთ პიონერ-მოძრაობის სწორედ
წარმართვა და მისი ხელმძღვანელობა.

პიონერ-ორგანიზაციის ორგანიზაციული სტრუქტურა ისეთივეა, როგორც ს. ს. რ. კ. პიონერების, მხოლოდ ერთის განსხვავებით: პიონერ-კოლექტივები არსდება მხოლოდ სკოლებთან, ვინაიდან ისე სრულიად შეუძლებელია მუშაობა, რაღაც მოსახლეობა ძლიერ დაფარისტული და დაშორებულია ერთმანეთისაგან, თანაც ისინი მომთაბარენი არიან.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ ზაფხულობით პიონერ-მუშაობა თითქმის არ სწავლოებს, რადგანაც მოსწავლე ბავშვები საზაფხულო არდადევების გამო შინ მიდიან. რევოლუციონერ ახალგაზრდათა კავშირმა მიაკცია ყურადღება ზაფხულის არდადევების გამოყენებას. ამ მიზნით ცენტრალურმა კომიტეტმა 1926 წელს დაადგინა, სადაც ჟესაძლებელია, მომთაბარეებშიც დაარსოს პიონერ-კოლექტივები და რგოლები. მაგრამ ჯერჯერობით ამ დაზღვნილების კონკრეტებაში გარისარება არ მოხერხდა.

1925 წელს ქალაქის პიონერ-ორგანიზაციები
წავიდენ ბანაკად, რამაც დიდი შედეგები მოიტანა:
ბავშებში, გაუმჯობესდა დისკიპლინა და აქტივობა,
შეიჩვენ კოლექტიურ მუშაობას და მუშაობას.

მიმღინარე წელს ბანაკის მოწყობა ვერ მო-
ხერხდა მთელ რიგ მიზნებთა გამო.

პიონერ ორგანიზაციის შექმნის დღიდანვე რევოლუციონური ახალგაზრდობა ერთ ჯიდ დაბრკოლებას ხვდებოდა: არ ჰყავდა მომზადებული პიონერ-მუშაკები და არ ჰქონდა საბავშო ლიტერატურის გამოცემის საშუალება. ამ მიმართულებით დღეს დიდი მეშვიდეა ჩატარებული.

1926 წლის ზაფხულში ჩატარებულ იქნა სპეციალური თვითური კურსები პიონერ-მუშავთა მოსამზადებლად. ამ კურსებისათვის ამონტეულ იქნა რევოლუციონური ახალგაზრდობის ორგანიზაციიდან 20 აქტიური წევრი. კურსების მუშაობამ დამაკმაყოფილებლად ჩაიარა. კურსების დასრულების შემდეგ მისი მონაწილენი დაგზავნილ იქნენ წინამდლოლებად. ამგვარად, პიონერ მოძრაობა დღისათვის შედარებით უზრუნველყოფილია პიონერ-მუშაკებით.

ახლა გამოდის ყოველთვიური პიონერული ჯურ-
ნალი, რომელიც სისტემატიკურად გამოდის. გან-
ზრდასულია ახლო მოძაგვულში გამოკიცეს საბავშო ლი-
ტერატურა, წიგნები სანიტარიის და ჰიგიენის, ბავშ-
თა საერთაშორისო მოძრაობის, პიონერთა პრა-

յէրից շամանիս և սեւա սակատեցնուն Շցեսեց, հռմլեցնու սպանու օյնեցա առա մարդու პոռեցնու սատուն, առամեց ծավան գարու մասեցնու սատուն.

Ըլքը մռնոլոցուն პոռեց-որդանինացուն 700 ծավան. որդանինացուն Շյմգոմն զանցուարեց և մասնու ծավան գարու մասեցնու համա զանթուելուն ույց կյուղեցուն, սագու առևցնուն մռուցն սակացնու սպանու սպանու.

Գարու մաժեածու օյնա Ռյուն համարեցնու ծավան սայրուամ կյուրեցնու.

Պոռեց-որդանինացուն օգրեցա մռնաժուլոցն սպանու յամբանուն, հռմելուաց աթարեցն զարդու և յազնու.

Մըեռաջրեցու մոյլու մաս մեթագ յարցագ սպանու յամբանինացուն. ամուն լամամթիւցնու մռացալու մացալունու առուն. մռուցանու նոցու յրու:

Կոլեյքիւնուն յամունու սպանու յրու-յրու յամբանինացուն. ամուն լամամթիւցնու մռացալու մացալունու առուն. մռուցանու նոցու յրու:

Ըլքու յանուն տացուսպան հյուլուպոննու զանցուարեցնու, ման սայրուամ առ սպանու յազնուն սպանու.

Մըեռաջրեցնու սպանու յանուն օգրեցա նուցուամաց յեմարեցնու პոռեց-յուլուցնուցն.

Ես յայտյեց ամթիւցն, հռմ մռնոլոցուն պոռեց-մռմռուն մթիւց յանցուարեցնու յիշեց յըմցարու.

Հինցուն պոռեցն.

Հինցուն յուզելութուն օնհրեց պոռեցու մռմռուն. մարդու եսպեցն პռոցուն պուն ուզլու 30,000 պոռեցն. ամ պռոցուն չյիշարուն պոռեց-որդանինացուն մեռլու յայու ծավան յըմցարու.

Պոռեցն օնդ դաեմարեցն սպանու յամբան; յեմարեցնու մունցնուցն օն լումոն-սթրապուցն մռուցնուն. եսուրա ուզուունաց յամուն մունցնուցն.

Ամասնուն յրու-յրու պռոցուն յըսցա նուրի պոռեցու օլլուն, հռմելուն 12,200 մուն ծավան օն յլուց ծավան օն լուցն օն լուցն.

Տող. աթալուն պոռեց-յուլուցնուն (յուրուն մաթիւ).

მეტი უსრადღება კომპერაციას.

(კომპერაციის დღის გამო)

დღეს თვითეული პიონერისათვის ნათელი უნდა იყოს კომპერაციის მნიშვნელობა ჩვენი ქვეყნის სოციალისტურ აღმშენებლობაში.

ჩვენი საბჭოთა ხელისუფლება ისწრაფვის გადავიდეს სოციალისტურ წესწყობილებაზე, ე. ი. ისეთ წესწყობილებაზე, სადაც ყველაფერი საყოველთაო იქნება, სადაც საერთო ძალ-ღონით უნდა მოგვარდეს კაცობრიობის ცხოვრება. კომპერაცია ხომ საერთო ძალ-ღონით ახალი ცხოვრების შენებლობას მოასწავებს.

ამიტომაც არის, რომ ჩვენში კომპერატივებს დიდი მნიშვნელობა და უპირატესობა ეძლევა.

რომ უფრო მეტი მშრომელი ხალხი ჩაებას კომპერაციაში, დაუახლოვდეს მას და ის ამით უფრო გაძლიერდეს, ამ მიზნით დაწესებულია კომპერაციის საერთოშორისო კვირეული.

რაც უფრო იზრდება კომპერაცია, მით უფრო მეტი საზრუნავი უჩნდება მას. ჩვენს კომპერატივებს ჯერ კიდევ აქვს სუსტი მხარეები, მაგრამ ყველა ნაკლის დაძლევა შეიძლება, თუ ყველა მრავალი ათასი წევრი აქტიურად ჩაებმება საქმიანობაში. ნუ დავივიწყებთ, რომ საბჭოთა კომპერაცია სიკვდილია კაპიტალიზმის. როდესაც მშრომელი ხალხი ხელისუფლებას ჩაიგდებს ხელში, — ამბობდა ამხ. ლენინი, — კომპერაციის ზრდა ეთანაბრება სოციალიზმის ზრდასთ, ე. ი. უმთავრეს მიზანს სახელმწიფოსას, რომელმაც ხელისუფლება გამოსტაცა ბურჟუაზიას, წარმოადგენს კომპერაციის განვითარება და კოლექტიურ, საერთო ძალ-ღონით შრომის შეჩვევა სხვადასვა საჭიროების დასაკუთრებულებლად.

ამიტომ ჩვენი სახელმწიფო მთელი ძალ-ღონით უწევს დახმარებას კომპერაციის განვითარებას, ყოველი მოქალაქე უნდა ცდილობდეს კომპერატიულ საქმიანობაში მონაწილეობის მიღებას.

როგორი უნდა იყოს ჩვენი მონაწილეობა კომპერაციაში?

ყველი პიონერი აქტიურ მონაწილეობას უნდა იღებდეს კომპერატიულ საქმიანობაში, შეძლებისდა გვარად უნდა იყოს მისი დამხმარე, წევრი, უნდა მოახდინოს თავისი მშობლებზე გავლენა, რომ ისინი გაერთიანდენ კომპერატივებში, პიონერ-კოლექტივებში, სასწავლებლებში უნდა იქნეს დაარსებული „კომპერატივის მეგობართა წრეები“, ამ წრეებში უნდა გაეკნონ კომპერაციას საერთოდ, მისი წარმოშობის ისტორიას, განვითარების გზებს და სხვ.

უკვე მოახლოვებულია კომპერაციის საერთოშორისო დღე. ჩვენი კოლექტივები ამ დღეს ჩაატარებენ კრებებს კომპერაციის მნიშვნელობაზე და ერთხელ კიდევ აღნიშნავენ, რომ კომპერაცია გზა სოციალიზმისაკენ. მაგრამ, ვიმეორებთ, მხოლოდ ეს არ კმარა, კამპანიას თან უნდა მიჰყევს ყოველდღიური, განუწყვეტელი მუშაობა, პიონერებისა და მოსწავლე ბავშების დაახლოვება კომპერაციისთან.

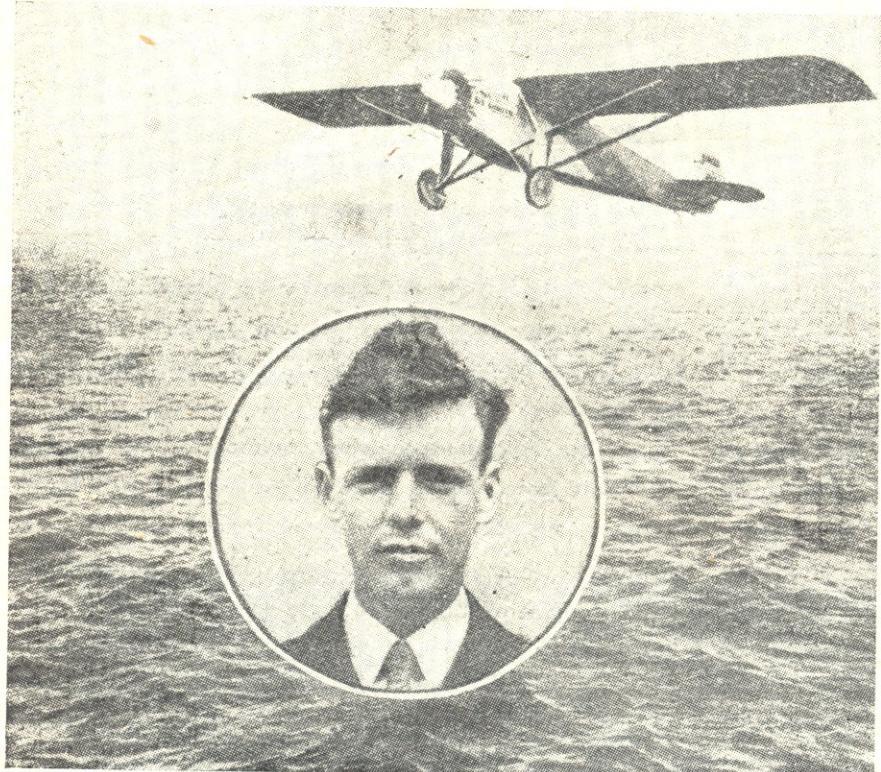
ჩვენი კომპერაციის განვითარება ჩქარი ნაბიჯით მიღის წინ. კომპავშირელების, პიონერების, მოსწავლე ახალგაზრდობის მონაწილეობა მასში არ უნდა ჩამორჩეს ამ წინსვლას.

3. ლ.

გადაფრენა ატლანტის ოკეანეზე.

ნიუ-იორქიდან ლინდბერგი გამოფრინდა 20 მაისს, დილით, ამერიკული დროის 7 საათზე და 52 წუთზე. იგი მიფრინავდა ჩრდილოეთის მიმართულებით. დღის 1 საათზე იგი გადაფრინდა ახალი შოტლანდიის ნაცირზე (ჩრდ. ამერიკისა) ნიუ-ფაუნდლენდის მიმართულებით. ოკეანეზე მას მოუხდა ფრენა მთელი დამე და ნაწილი მეორე დონისა. საოამოს

მფრინავი ლინდბერგი და მისი ჰაეროპლანი.

შვიდ საათზე მან გადიფრინა ირლანდიაზე და სა-
ლამოს 10 საათზე და 22 წუთზე დაეშვა ცენტრალუ-
რი მთავრობის აეროდრომზე (პარიზი-ლებურუე).

მთელ გაფრენას—სივრცით 5.400 კ. მ.—მო-
უნდა მხოლოდ 34 საათი; მაშასადამე, ფრენის სი-
ჩქარე საათში 160 კ. მ. უდრის.

ლინდგერგის გადაფრენამ მხურვალე აღტაცება
გამოიწვია მარტი ამერიკაში კი არა, ევროპაშიც.
ოვაციების გარდა, რომელნიც ხედა გას წილად,
აგრეთვე ორდენებისა და მილოცვებისა, რომლებიც
მან მიიღო სხვადასხვა მთავრობებისაგან, ლინ-
დგერგს მთელი რიგი ორგანიზაციებისაგან მიეცა წი-
ნადადება წაეკითხა მოხსენება და ლექციები თავის
მოგზაურობაზე.

რით არის შესანიშნავი ლინდბერგის გადაფრენა? თავიდათავი—ეს პირველი გადაფრენაა აეროპლანზე ნიუ იორკიდან პარიზში შეუსყიჩებლივ.

თავისი გადაფრენით ლინდბერგმა ერთხელ კიდევ დაამტკიცა, რომ ადამიანის ტენიკური გენისთვის დაბრკოლება არ სუფექს. ლინდბერგმა პირველად დააწესა საჰაერო ქსელი (აეროპლანზე) ორი სახელმწიფოს სატახტო ქალაქთა შორის, რომლებიც მდებარეობდნენ ატლანტის ოკეანეს ორივე ნაპირებზე. საზოგადოდ რომ ვთქვათ, გადაფრენები სამ-

რეთ ატლანტის ოკეანეზე არაა
ახალი ამბავი. პირველად გადა-
ფრინდა 1919 წლის ზაფხულში
ამერიკელი რიდო, რომელიც გა-
მოფრინდა 15 მაისს ნიუფაუნდ-
ლენდის ჩრდილო ბოლო აღგი-
ლიდან კერტის მფრინავი ნავით
და რამდენიმე დღის შემდეგ მი-
ფრინდა ლისაბონში (პორტუგა-
ლია) აზორის კუნძულებზე გაჩე-
რებით. იმ წლის 14 თიბათვეს
ინგლისელი ალკოვი გადაფრინდა
ოკეანეზე პილის სისტემის თვლი-
ან ორმოცორიან აეროპლანზე და
გაიარა 3.400 კ. მ. მანძილი-
ნიუ-ფაუნდლენდსა და ირლანდიას
შორის — 16 საათში და 12 წუთში.
ერთი თვის შემდეგ მოხდა უფრო
გაძელებული გადაფრენა ინგლისური
დირიქაბლით R 34. დირიქაბლი,
რომელშიაც ისხდა 30 კაცი, შე-
უსყინებლრივ გადაფრინდა ისტ-
ფორტიუნიდან (დიდი ბრიტანეთი) 75 საათში

რამდენიმე წლის შემდეგ (1924 წ.) ოკეანეზე
გადაფრინდა გერმანული დირიქაბლი ZR3 (ლოს.
ანჟელოს). მთელი მანძილი – 8.651 კ. მ. – გაიარა
62 საათში (საათში 112 კ. მ.) და ბოლოს (1925
წელს) ატლანტიკი იკვანეს სამხრეთი ნაწილი ნიუ-
ფაუნდლენდში გადაჭრეს ამერიკელმა მფრინავებმა,
რომლებმაც დედამიწას გარს შემოუარეს. მიუხედა-
ვად ამისა, ლინდბერგის გადაფრენა მაინც საყურად-
ღებოა: უპირველესად ყოვლისა, ის ფრინავდა მარ-
ტოლმარტო, ყველა წინანდელ გადაფრენებში კი
მფრინავებს თან ახლდათ თანაშემწე. აეროპლანის
ტარება 34 საათის განმავლობაში იკვანეს წყლის
თავშე და ისიც უთანაშემწეოდ, ძალიან მძიმე და
ასხიფათო საქმეა. ფოსტის აეროპლანი, რომელზე

დაც ფრინავდა ლინდბერგი, წარმოადგენს საშუალო ძალის აეროპლანს (200 კ. მალის) და აქვს რაიტის ამერიკული ძრავი „უირლუნდი“. იგი ითვლება ერთ საუკეთესო თანამედროვე ძრავად.

ამ სისტემის ძრავით მიახწია მფრინავმა ბირტურ საშერეთ პოლუსამდე და მშვიდობით დაბრუნდა უკანვე შპიცბერგენში.

ამრიგად ლინდბერგმა შეასრულა თავისი სიშორით და საშიშობით გახაოცარი გადაფრენა, შედარებით პატარა თავისი საფოსტო აეროპლანით. რასაკვირველია, საქებ გადაფრენას ხელი შეუწყობუნებამაც: კარგმა ამინდმა და გზადაგზაზურგისსუსტმა ქარმა, თუმცა მფრინავი ლინდბერგი გვატყობინებს, რომ 1.500 კ. მ. მას მოუხდა ფრენა ოკეანეზე წვიმასა და თოვლს ქვეშ.

ლინდბერგის ფრენის სიშორე შეიძლება დაედაროს უკანასკნელ რეკორდებს შეუჩერებლივ ფრე-

ნისა, რომელიც დამყარებულია საფრანგეთის მფრინავთა მიერ. როგორც ვიცით, უკანასკნელი რეკორდი ეკუთვნის კოსტს და რინიოს, რომლებიც გადაფრინდენ პარიზიდან უასკეთში (სპარსეთი) — მანძილი 5.425 კ. მ. (სწორი ხაზით 32 საათი). მართალია, ლინდბერგმა გაიარა 5.400 კ. მ., მხოლოდ არა სწორი ხაზით, სამაგიეროდ აეროპლანზე (200 კ. მალი) კოსტასა და რინიოს აეროპლანთან შედარებით (500 კ. მალ.) გაცილებით ნაკლებალიან აეროპლანზე. პატარა საფოსტო აეროპლანისთვის, როგორიცაა „რეინ“, ეს გადაფრენა ლინდბერგისა ატლანტიურ ოკეანეზე ჩაითვლება არამცულ რეკორდულად, არამედ გასოკრადაც.

ლინდბერგის გადაფრენა, ეჭვი არაა, ჩაითვლება მაგალითად და აჩქარებს მუდმივი საპარერო რეისის დაწესებას ოკეანეზე.

ჩა პრის ინდუსტრიალიზაცია.

ერთ წელზე მეტია, რაც საკარისი კომუნისტური პარტიის მე-XIV-ე ყრილობამ მთავარ ამოცად დაისახა საბჭოთა ქვეყნის ინდუსტრიალიზაცია.

ინდუსტრია ნიშნავს თანამედროვე მანქანურ და საფარის წარმოებას.

ქვეყნის ინდუსტრიალიზაცია ნიშნავს ქვეყნის შეურნეობის იმრიგად დაყენებას, რომ ქალაქში და სოფლადაც რაც შეიძლება მეტად იქნას გამოყენებული მანქანა, აღამიანის ეს რეინის მონა

„რათ გვინდა ჩვენ ინდუსტრიალიზაცია, თუ კი ჩვენი მამები და ბაბუები გუთნითაც შოულობდენ საჭმელს“ — გვეტყვის ვინმე უცოდინარი მიყრუბული სოფლიდან.

პიონერს უნდა შეეძლოს ამ კითხვაზე პასუხის გაცემა, ვინაიდან თვით პიონერი მომავალში უნდა იყოს ისეთი მოწინავე ადამიანი, რომელიც შესძლებს ინდუსტრიალიზაციის გეგმის შესრულებას. პიონერმა უნდა იცოდეს, რისთვის სჭირდება პროლეტარიატს ინდუსტრია.

ქვეყნის ინდუსტრიალიზაცია, ქვეყნის ქარხნებით და ფაბრიკებით გამდიდრება, სოფლად ტრაქტორის და სხვა მანქანების გაბატონება, უფლა მდინარის დაუბუბება და წყლის ენერგიის გამოყენება ელექტრო-სადგურებისთვის — ყოველივე ეს ჩვენ გვიპირდება იმისთვის, რომ ძლიერ გაფაადგილოთ აღამიანის მძიმე შრომა.

ამრიკაში ახლა ისეა საქვე დაყენებული, რომ უკველ აღამიანზე მუშაობს 12 ცხენის ძალის მქო-

ნე მანქანა, თითქოს თითო აღამიანს 12 ცხენი ეხმარება. მაგრამ ამერიკის მუშათა კლასის უბედურება იმაში მდგომარეობს, რომ ეს ძალა მანქანებისა და ელექტრონისა მას კი არა, არამედ ფაბრიკანტს, მეპატრონე კაპიტალისტს ხმარდება. ამრიგად, ამერიკაში წარმოებს ბუნების ძალთა და მანქანების ყოველმხრივი გამოყენება, მაგრამ მხოლოდ და მხოლოდ ბურჟუაზის სასარგებლოდ.

ასე არ მოხდება საბჭოთა კავშირში. წყლის, ქარის, მანქანის, ნაცითის, მარცეულის ძალას ჩვენ გამოვიყენებთ იმისთვის, რომ რაც შეიძლება მეტი ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, კარგი საჭმელ-სასმელი და ბინები გაკეთდეს იმ აღამიანებისთვის, რომლებიც თავისი ძალითა და ღონით ჰქმნიან ამ საგნებს. ამრიგად, მუშათა ძლიერებით და მეცნიერების მიხწევების გაერთიანებით, ესე იგი ინდუსტრიალიზაციით მიხწეული შედეგები ჩვენში ხმარდება მუშათა კლასს, გამოყენებულია მისი შრომის და ცხოვრების გასაადვილებლად.

და თუ ამერიკაში კაპიტალისტი აშენებს დიდ, მაღალ და ბევროთახიან სახლს იმისთვის, რომ რაც შეიძლება მეტი ძალა გამოსწოვოს მუშამოსამსახურეს, ჩვენში პირიქით ხდება, ჩვენში შენდება სახლი ან მანქანა იმისთვის, რომ რაც შეიძლება შენახულ იქნას მუშა-მოსამსახურის ძალონენე.

თუ კაპიტალისტი უყურებს მუშას, როგორც საექსპლოატაციო (გახაყვლეფ) საგანს, როგორც

ნიფთს, როგორც მანქანას,—ჩვენი ხელისუფლება პირიქით იქცევა: ის მუშას უყურებს, როგორც მანქანების ბატონ-პატრონს, რომელსაც მანქანა სჭირდება ცხოვრების გასაუმჯობესებლად და გასამშვენიერებლად. მუშათა ხელისუფლებას ინდუსტრიალიზაცია თანასწორობის, თავისუფლების და კულტურული ცხოვრების, ესე იგი სოციალიზმის, შესაქმნელად სჭირდება.

საბჭოთა კავშირის პროლეტარული ხელისუფლება სწორედ ამ ზემოდახასიათებული თვალსაზრისით და გეგმით შეუდგა ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციას.

ი. აქვე, ტფილისის მახლობლად, 15 ვერსის მანძილზე ამ წლებში შენდებოდა და ახლახან დამთავრდა „ზაჰესის“ (ზემო ავჭალის პიდრო-ელექტრონული სადგურის) შენება.

ეს სადგური მომავალში მოგვცემს იმდენივე ძალას, რამდენსაც 36,000 ცხენი.

აი მთელი რაზმები გლეხური რკინის ცხენებისა—ტრაქტორების. რამდენიმე წლის წინათ ჩვენისინი სრულებით არ გვქონდა. ახლა საქართველოში ისინი ასობით მოიპოვებიან. შორეულ აღმოსავლეთში (კიბინიში), საღაც მანქანას არასოდეს არ შეუხედავს, 400 ასეთი ტრაქტორია. ტრაქტორის საშვალებით შეიძლება უგულოდ და უსაქონლოდ, ჩარია და ადვილად მიწის დიდი რაოდენობის მოხვნა სულ მცირე ხნის განმავლობაში. ტრაქტორის გამოყენება შეიძლება აგრეთვე პურის სალეჭად, ბალახის მოსაცელავად, წისქვილის ასამუშავებლად და სხვ.

ლენინგრადის მახლობლად (საბჭოთა რუსეთში) ამ ახლო ხანებში დამთავრდა დიდი ელექტროსადგურის „ვოლხოვსტროის“ შენება. „ვოლხოვსტროი“ აღმევს ლენინგრადს 600,000 ცხენის ძალას. როგორც „ზაჰესის“, ისე „ვოლხოვსტროის“ და საერთოდ ელექტრონის ენერგიის (ძალის) გამოყენება შესაძლოა ყოველგვარ საწარმოო და საჭიროობოთო საქმეზე. მაგალითად: ქარხანა-ფაბრიკების და სხვათა ასამუშავებლად, ბინების ელექტრონისა-

თვის, ქუჩების და მოედნების გასანათებლად, ბინების გასათბობად და სხვ.

ამრიგად ჩვენი საბჭოთა ქვეყნების წარმოება ამ წელს გადააჭარბებს რევოლუციამდე არსებულ წარმოებებს, ჩვენ გვექნება მეტი სიმღიდრე და ტეხნიკური საშვალებანი, ვიღრე მეტის რუსეთს.

იქ, საღაც 1913 წელს ასი ცელი, ასი ნაკერი ფარჩა, მანქანა კეთდებოდა, ამ წელს გაკეთდება 113. ესე იგი, ცამეტით მეტი.

შაგრამ ეს ჯერ კიდევ ცოტა. სოციალიზმი უნდა დაამტკიცოს თავისი ძლიერება და კაპიტალიზმს უნდა გაასწროს. ამიტომ ჩვენ ში კიდევ უფრო უნდა გაიზარდოს წარმოება და ინდუსტრია.

რუსეთში ბალახონინს ქაღალდის ქარხნები შენდება, ყველაზე უფრო დიდი მსოფლიოში. შენდება ქაღალდის ქარხნები საქართველოშიც.

გურიაში (ს. ომფარეთი) სწარმოებს ნავთის წყაროს აღმოჩენა, და ეს აღმოჩენა თუ კარგად დამთავრდა, მაშინ საქართველოს პროლეტარიატი არა-ჩეულებრივად წინ და წელში გასწორდება...

სამტრედიაში და გურიაში (ოზურგეთი) აშენდა აბრეშუმის ქარხანა, ოზურგეთში გაყანილ იქნა რკინის გზა.

ყველა ეს ელექტრო-სადგური, რომელიც დღემდე ტფილისში იყო, ზაჰესის ამუშავების გამო პროვინციაში (სამაზრო ქალაქებში) იქნება გადატანილი.

პიონერებმა უნდა ისწავლონ, თუ როგორ ტარდება ინდუსტრიალიზაცია, თუ როგორ უნდა ვექსელდეთ მანქანებს და რა სად უნდა იქნას მოხმარებული.

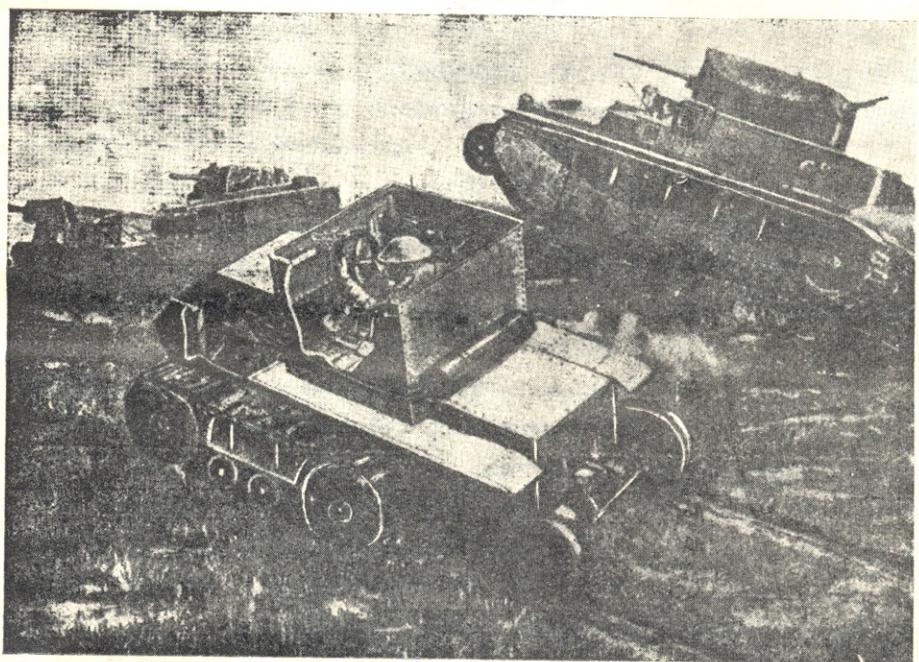
მომავალში ცხოვრება, შრომა და სიმოვნება მანქანებზე იქნება დამყარებული. მანქანები კი მხოლოდ მაშინ მოგვცემენ კარგ შედეგს, როცა მათ მოხერხებული და განსწავლილი ხელი მართავს.

ამიტომ პიონერის იდეალი უნდა გახდეს მემანქანეობა, ინჟინერობა და ტეხნიკოსობა.

პ. მეენიძე.

როგორ ეაზადებიან პაპიშალისტური ქვეყნები ღმისათვის

ავტომატიური იარაღის გარდა, ერთეულ მებრძნელთათვის არის სხვა ახალი იარაღი. ეს ახალი გამოგონება გამოწვეულია იმით, რომ ომის დროს დასავლეთის ფრონტზე (საფრანგეთის და ბელგიის), როცა მოწინააღმდეგებნი გამაგრდენ მიწის ქვეშ და გააკეთეს ისეთი სიმაგრეები, რომ მათი გამოდევნა ძნელი შეიქნა. იძულებული გახდენ ამის წინააღმდეგ გამოეგონებიათ ახალი საშუალებანი. არტილერია შეიქმნა მეტად სხვადასხვა სახის, ამიტომ საჭირო დარჩა უფრო პატარა ნაწილების ქვეითი ჯარი, რომელსაც, შეიძარებოდა რა მტრის მიერ გამაგრებულ პოზიციებში, უნდა გამოიიტონა იქნიდან მოერი.

„இனிடங்களில் புதேநா“—இங்களிலீவர் குரைந்தால் மூட்சீர்தான் தீவிரமாகப் பூஜை செய்ய விரும்பும் என்று கருதி காரியை கொடுக்கவேண்டும் என்று அறிவு போன்று வருகிறது.

გაჩნდა ეგრეთშოდებული „გაყოლის არტილერია“. ესაა წვრილი ზარბაზნები, ნაღმის მსროლებელი, ყუქბარების მსროლებელი, ცეცხლისმფრქვეველი და სხ. ამ ზარბაზნებმა დიდი სამსახური გასწიოს მსოფლიო ომში და ამიტომ ეძლევა მათ დიდი მნიშვნელობა. ყველა სახელმწიფოში გულდასმით აშუავებენ საკითხს ქვეითა ჯარის ზარბაზნების შესახებ და ცდით ამ ზარბაზნების სხვადასხვა ნიმუშებს. ამერიკაში, მაგალითად, ქვეითა ჯარს ისეთი ზარბაზანი აქვს, რომლის დასაშლელად საჭირო არ არის ხელსაწყო. ეს ზარბაზანი შესდგება 10 ნაწილისაგან, ადვილად გადააჭირთ ხელით ჯარისკაცებს, ისვრიან კი ეს ზარბაზნები ტყვიებს 8 ათას ნაბიჯზე.

მიუხედავად იმისა, რომ ამჟამად გაცხარებით მუშაობენ ომში აფიაციისა და ქიმიისა შემოლებაზე, ტყვია-წამლის ხმარებას იქ კიდევ მეტი მნიშვნელობა ეძლევა. ყველგან შემოაქვთ გაუმჯობესებული თოვები — ტყვიისმფრქვეველები, მაგ., ახალი ინგლისური თოფის გასროლა წუთში შეიძლება 488-ჯერ, გაიტენება კი ეს თოფი ხელის უბრალო მოძრაობით 2 წამში. ყველგან ბლობად შემოაქვთ სახმარებლად საქვეითო ჯარის ზარბაზნები, ამასთან ერთად გულდასმით მუშაობენ, საშუალებებს არ ჰოგავენ შორს ასაფეთქებელი ყუმბარების მსროლი ზარბაზნის შემოლებაზე. უკვე მოახდინეს გამოცდა 200 და მეტი ვერსის მანძილზე ათეული ფუთი ყუმბარებით, მუშაობენ იმაზე, რომ სროლა სწარმოებდეს ელექტრონის დენით, შეკუმული ჰაერით და სხ.

თავისითავეად ასეთ გამანქანე-
ბულ ნაწილებს შეუძლიათ დიდ-
ძალი სასიკვდილო ცეცხლის
მიტანა მტრის ბანაკში. უნდა
თავი დავითაროთ მისგან. ამი-
ტომ მუშაობენ ჯავშნიანი მა-
ტარებლებისა და ტანკების გა-
უშმიობესებაზე. აკეთებენ ასო-
ბითა და ათასობით დიდსა და
პატარა ტანკებს, რომელნიც
მოძრაობენ უსწორმასწორო
აღილებზე, წყლებში და ლრე-
ებში, გადააქვთ ზარბაზნები და
ტყვიის მფრქვეველები და ეწევა-
ან კავალერიის მაგიერობას. ცხენოსანი ჯარიც ჯერ-
ჯერობით რჩება, მაგრამ მისი მაშინიზაციაც ხდება,
ე. ი. თითოეულ პოლკში არის ტყვიისმფრქვეველი
ესკადრონი.

იმის მისწრაფებამ, რომ ვაძლიერებულ იქნა
ცეცხლის ძალა და მეორე მხრით ზარალი ნაკლები
იქნება, გამოიწვია მწყობრისა და ომის ხსიათის ცვლი-
ლება. უკვე ლაპარაკია იმის შესახებ, რომ ქვეითი
ჯარის მწყობრი მომავალში სრულიად უნდა მოიშა-
ლოს და ქვეითი მწკრივის ნაცვლად უნდა მოძრაო-
ბდეს პატარა ჯავშნიანი ეტლი ორი კაცით იმისა-
თვის, რომ თავისი ტყვიისმფრქვევლის ცეცხლით
„ამოსწოვს“ მოწინააღმდეგი.

მისწრაფებაა, რომ განდევნილ-განადგურებული იქნას სანგრებში შემძრალი მტერი, მოესპოს მას სამხედრო მასალის მიწოდება, თვით ნაკლები ზარალი მოუვიდეს, მტერს კი დიდი ზარალი მიაყენოს რაც შეიძლება ჩქარა, რადგანაც ომი ძვირად ჯდება. ამიტომ გაჩნდა იმის დროს პაროპლანი და მომწამლველი გაზები. ომამდე განუვითარებელმა აეროპლანებმა ჩქარა დაამტკიცეს თავის ღირებულება. მათი საშუალებით ახერხებენ მტრის დაზვერვას, თვალყურის დევნებას, ადგილების გადალებას, ყუმბარების ჩაყრას, ტყვიის მფრქვეველებიდან მტრის-თვის სროლას და სხ.

იმავე მისწრაფებამ, რომ გაენადგურებიათ რაც შეიძლება მეტი რიცხვი მტრის ჯარისკაცებისა, გამოიწვია გამოგონება გაზების, რომელიც შეუჩნევ-ლიდ ვრცელდება, უხილავად გაუჯდება აღამიანს ორგანიზაციი, იწვევს წვალებით ტკივილებს, ავადმყოფობას, სიკვდილს. დაიწყო გაზების გამოგონებისა და ხმარების ჯიბრი. ომში 60 სხვადასხვაგვარ გაზს ხმარობენ.

გაზებმა დიდი სამსახური გაუწია კაპიტალისტებს, მათი საშუალებით ათიათასობით იხოცებოდენ, იწამლებოდენ და ბრმავდებოდენ ადამიანები.

ძნელია ჩამოვთვალით თანამედროვე ომში აუ-ცილებელი ყველა იარაღი და საშუალება.

ჩვენ არ შევხვდებით მოუმაზადებელი.

აქ მეტად მოკლედ წარმოდგენილია, თუ როგორ ემზადებიან ომისათვის საზღვარგარეთ, გათვალისწინებულია ის, თუ რა მოაქვს ამ ომს, უკეთუ ის რომელიმე ილაგის იფეთქებს.

ჩვენი მთავრობა, რომელიც ყველაზე უფრო მშვიდობისმოყვარეა, მთელი თავისი ძალ-ღონით მიისწრაფების ააშოროს სამხედრო საშიშროება ჩვენს საბჭოთა რესპუბლიკებს. ის ცდილობს მიახწიოს იმას, რომ თვალები აუხილოს მთელ მსოფლიოს მშრომელო მომავალ სამხედრო საშიშროებაზე, ორგანიზაციული შეაკავშიროს მასები კაპიტალის წინააღმდეგ, რომლის არსებობის დროს ომი და მისი საშინელებანი აუცილებელია. იბადება საკითხი: თუ ომი ჩვენი სურვილის წინააღმდეგ იფეთქებს და ჩვენი საბჭობა ქვეყანა ძალაუნებურად ჩათრეული იქნება მასში, რა უნდა გავაკეთოთ ჩვენ?

პირველად ყოვლისა, უნდა გვახსოვდეს, რომ მანქანას უკაცოდ მოქმედება არ შეუძლია. არც დაწყევლილ გაზს, არც ყველგან მყოფს და ყველაფერის დამნაცვლო თვითმფრინავს, არც ტანქს, არც

უზარმაზარ ზარბაზანს არ შეუძლია გაჩნდეს და იმა-ქმედოს უკაცოდ. ყველა ომის გამოცდილება, რაც კი დღემდე მომხდარია, გვეუბნება, რომ რაც გინდა კარგი შეიარაღება და ტეხნიკა ჰქონდეს მეომარ მხარეს, გამარჯვებისა თუ დამარცხების საკითხს სწყვეტს კაცი. მისი ნების, მისი სულიერი განწყობილებისაგანაა დამაკიდებული ომში წარმატება. ამ კეშმარიტების დამატკიცებელი საბუთი ზოგვა ჩვენ სამოქალაქო ომმა, ახალგაზრდა წითელი არმიის კონტრ-რევოლუციონურ არმიებთან ბრძოლამ, რომელნიც მშვენივრად იყვნენ შეიარაღებულნა. და სწორედ ცოცხალი ძალების მხრით ჩვენ ყველაზე ძლიერნი ვართ ჩვენს მტრებში. ჩვენ მოგვეპოვება ბევრი გალადი და ერთგული ზალხი, გვაქვს ნედოეული, გვყავს ისეთი კაცები, რომლებიც გამოიგონებენ გაზებს, ზარბაზნებს და თვითმფრინავებს უცხოეთის სწავლულებზე არა ნაკლებ, ხშირიად უკეთესადაც კი. დაბოლოს, უნდა იქნიოთ მხედველობაში, რომ ბევრი ისეთი პირობა, რაც აძნელებს ჩვენს მშვიდობიან აღმშენებლობას, სამხედროს მხრით ჩვენი მოკავშირებია: ტყეებში და კაობებში ტანკები და თვითმფრინავები ჩაიხრიობიან.

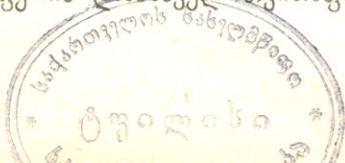
მოკლე რომ ვთქვათ, ჩვენს საბჭოთა ქვეყანას არ გამოკვარებია უდიდესი სამხედრო საშიშროება, რაც საზღვარგარეთიდან გვემუქრება, მან მიიღო ამის საწინააღმდეგო ზომები. მან მწორედ შეიფას საშიშროება, მისი რაობა და სწორედ ვე გამოიმუშავა ღონისძიებანი გასამარჯვებლად, უკეთუ ჩვენ მოგვიხდება ბრძოლა. ყველა იმ ზომების, რომლითაც წარმოებს მზადება საზღვარგარეთ, მუშაობა მიმდინარეობს ჩვენშიაც.

საბჭოთა კავშირის მუშები და გლეხები კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით იბრძვიან ზავისა და მშვიდობიანობისათვის.

ჩვენ ვიცით, რისთვის არსებობს წითელი არმია. ჩვენ გავაძლიერებთ მუშაობას წითელი არმიის გასამტკიცებლად.

ომი წარმოიშობა კაპიტალისტების მეოხებით და ის ისევე საზისარია, ისევე სისხლიანი და საშიშია, როგორც თვით კაპიტალი და მისი საქმენი. ძნელია და მიმდე მოს წარმოება. მაკრამ როცა კაპიტალისტები და მემამულენი იარაღს იხმარენ, მუშები და გლეხები მზად უნდა იყვნენ ომისათვის. ჩვენ ვიცით ომის ყველა სიძნელე და გვსურს ვიოთ მზად, რომ ის დავძლიოთ.

გვსურს, მაშინადამე, გავაკეთებთ.

წითელი დროშის ისტორია.

რანაირად გახდა წითელი დროშა სოციალისტური რევოლუციის დროშად?

მრავალ საუკუნეთა განმავლობაში წითელი დროშა იყო მეფის განუსაზღვრელი ხელისუფლების დროშა, საალყო მდგომარეობის გამოცხადების ნიშანი.

შე-XVIII საუკუნეში, როდესაც საფრანგეთში თავს იჩენდა ხოლმე გლეხების აჯანყებები თავად აზნაურობის და სამღვდელოების წინააღმდეგ, როდესაც მთხვე ჩებად და ყაჩაღებად გადაქცეული უმუშევარი ქარგლები ერთდებოდენ მისთვის რომ დაწვათ მებმულების კოშკები ან გაეცარცვათ პურის საცობები, როდესაც უფლებონი ეწინააღმდეგებოდენ ფურდალური წესწყობილების მიერ მათ შეუზრუნვლად შევიწროებას,—მაშინ მეფის მოხელენი საშედრო მდგომარეობას აცხადებდენ საკუთრების დასაცავად და იმის ნიშანად, რომ ძალა უფლება ანგარიშს არ გაუწევს კანონებს, წითელ დროშას გაშლიდენ ხოლმე.

საფრანგეთის დიდი რევოლუციის პირველ წლებში წითელი დროშა იყო სიმბოლო მეფის უფლების აღდგნის და იგრეთვე ახლადგანისა სურდა გაემაგრებინა თვითი ზურგი და ქონება რევოლუციონური ხალხის სისხლით.

1791 წ. 10 აგვისტოს და მომდევნო კვირაში მოხდა გარდატეხა არა საფრანგეთის მონარქიის ისტორიაში და კერძოდ დემოკრატიაში, არამედ წითელი დროშის ისტორიაშიც.

სამი წელიშადი ებრძოდა საფრანგეთის ხალხი ძველ პოლიტიკურ და სოციალურ წესწყობილებას. ხოლო წვრილი თავად აზნაურობა შევიწოდებულ იქნა, მსხვილი მესაკუთრე კი დარჩა პოლიტიკური და სოციალური მდგომარეობის ბატონად.

პირველი რევოლუციონური ქარიშხალის შემდეგ დამყარდა წესწყობილება, რომელიც უფრო მძიევადა საწყლების უფლებობას. ეს წესწყობილება მდიდრების ხელში აგდებდა ქვეყნას; მეფე ჩებოდა ხელისუფლების წარმომადგენლად.

ამნაირად, რევოლუციით წარმოშობილი კონსტიტუცია ემუქრებოდა თავისუფლებას. თავის დასწრუ შეიძლებოდა იმ შემთხვევაში, თუ ხალხი მოსპო-

ბდა ამ სახელმწიფო წესწყობილებას, ძალა-უფლებას გამოჰველებდა ხელიდან მდიდრებს, რომლებმაც პარიზის დამშეული მოსახლეობა ქუჩებში გარევეს.

მხოლოდ ახალი რევოლუცია თუ მისცემდა მშრომელებს შვებასა და ხსნას.

აუცილებელი იყო შეიარაღებული ხალხის ახალი დიდი გამარჯვება.

პარიზის განაპირა უბნებში, სენტ-ანტუანში, თავს იყრიდა ხალხი, რომელსაც უნდა მოეხდინა აჯანყება „თავისუფლების“ მოსაპოებლად.

აჯანყების მომზადების თაღარიგში დაიბადა აზრი: გამოიყენონ წითელი დროშა რევოლუციის სიმბოლოდ.

რევოლუციონერებმა ისარგებლეს წითელი დროშით, და ის გამოიყენეს აჯანყებული ხალხის ხელისუფლების სიმბოლოდ. ორმცდარვა რაიონიდან ოცდაათმა რაიონმა მიიღო წითელი დროშა; დიდი რაოდენობით გავრცელდა ის განაპირა უბნებში და ფედერალისტებს შორის, პროვინციიდან მოსულ ჯარისკაცებში.

11 აგვისტოს, როდესაც პარიზის ხალხი აჯანყდა და დაიკავა ტიულეპი, მთახერხა მეფის ჩამოვლება, მისი დატყვევება, და მოიპოვა საერთო არვევნების უფლება, როდესაც პარიზის რევოლუციონურმა კომუნამ ჩაიგდო ხელში ძალა-უფლება,—აჯანყებულ ხალხს წითელი დროშა მოჰქმნდა.

როდესაც პარიზის მუშებმა თებერვლის რევოლუცია ძეგლებს პოლიტიკურიდან სოციალურიდან, მაშინ მუშებმა დროებითი მთავრობისაგან მოითხოვს, რომ წითელი დროშა ყოფილიყო რესპუბლიკის ნაციონალური წითელი დროშა. ლამარტინმა, პოეტმა და ბურჟუაზიულმა საზოგადო მოღვაწემ, ხუმრობით და ირონიულად შენიშნა:

„სამფეროვანმა დროშამ შემოიარა მთელი მსოფლიო; წითელმა დროშამ კი, გაეღენთილმა ხალხის სისხლით, მხოლოდ მარსის მინდორი“...

იმ დროიდან ბევრი რამ შეიცვალა:

წითელმა დროშამ შემოიარა მთელი მსოფლიო, იმ წითელმა დროშამ, რომელიც აუწეუს დაბაგრულთ და ბეხავთ სოციალიზმის გამარჯვებას და ბურჟუაზიულ საზოგადოებასთან დაუზოგავ ბრძოლას.

გამოწილის

1927 წ.

გამოწილის

ორგანიზაციის საყმართვო დასურათებული

— უ რ ნ ა ლ ი —

მოზაფილთათვის

ფ ე ლ ი ფ ა ღ ი ॥

პიონერი

შურალი ს. ს. ს. რ. შველა ცეკვებისათვის სავალდებულოა.

ლენინის სახელობის საქართველოს ბავშთა კომუნისტური ჯგუფების უოგელი წევრის, ორგანიზაციის უოგელი კოლექტივის, ბავშთა კომუნისტური მოძრაობის თვითეული ხელმძღვანელის, ბიბლიოთეკების და სამკითხველოების გალდებულებაა გამოიწერონ

— კ ი მ ნ ე რ ი —

მიღება ხელის მოწერა 1927 წლისათვის.

ქურნალი ღირს გადაგზავნით:

წელიწადში — 5 მან.

ექვს თვეს — 3 მან.

სამ თვეს — 1 მან. 50 კაპ.

ცალკე ნომერი — 25 კაპ.

მისამართი: ტფილისი, რუსთველის გამზირი, № 23, სახელგამი (მესამე სართული). „პიონერი“-ს და „ნაკადული“-ს რედაქცია.

ელსმენი — 23-16

რედაქტორი — სარედაქტო პოლეგია.